Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабрин 21-hээ гарана | № 208 (13922) | 1972 оной сентябриин 3, воскресени | Сэн 2 мүнгэн

ТҮРҮҮ ХҮНЭЙ ҮГЭ

НШАГШАДАЙ АЯР—МАНАЙ НДЭР ШАГНАЛ

үдөөгэй библиотекэ! Соёл гэгээрэл, түрүү үзэл суртал хүмүүжүүлгын худэлмэри ... нютагуудай хүн зоной дунда эндэhээ дэлгэр ябуулагдадаг ха юм.

...тал Совет засагай тогтоhонhоо хойшо Бу... орон доторнай эрдэм гэгээрэл дэлгэржэ, ...ушын улаан гэрнүүдhээ эхилээд, мүнөөнэй ...ой ордон хүрэтэр» ехэ хүгжэлтэ болоо. Мү... үдөөгэй юрын лэ библиотекэнүүд 10—12 ... номтой байна. Тиихэдэ агуу Октябриин ...лай урда тээ Буряад орондо 12 мянга... номтой гурбан библиотекэ байhан ха юм. ... үзыт! Энэмпай газар тэнгэри хоёртол, ...тар ехэ илгаатай болоно бшуу.

...н соёлшод мэтэ хүдөөгэй библиотекын хү... ...рилэгшэд өөhэдынгөө уялга зорилгонуудые ...hайнаар мэдэжэ, парти, правительствын по... ...ые хүн зоной дунда нэбтэрүүлхын түлөө ...

...Улаан-Үдын аймагай Гильбэр тосхоной ...эй библиотекые 1954 ондо эмхидхэлсээ ... Тэрэ гэhээр 18 жэл үнгэрбэ. Түрүүн энэ ...библиотекэшье бэшэ, юрын лэ уншалгын ... hааб даа. Оройдоол 300 гаран номтой ... Харин мүнөө манай библиотекэдэ 10 ... гаран ном тоологдоно.

...ингөө дүй дүршэл тухай гэхэ юм гү, али ... худэлмэри тухайгаа уншагшадта тобшохо... хөөрэжэ үгэхэ дурам хурэнэ.

...нэр мүнөө Улаан-Үдын аймагай «Комму... колхозой холын отара, гүүртэнүүдтэ нүү... 15 библиотекэ эмхидхэнхэйбди. Жэшээлхэ... ...үтэлэй Үбэр гэжэ газарта байдаг залуу хо... Елизавета Галданова 20—30 ном тушаа... ...ад, тэдэнээ хүнүүдэй дунда тараана. Мү... ...уншагша гээшэмнай тад ондоо болонхой. ...рэй hонирхохогүй юумэн гэжэ үгы. Жэ... ...дэ, манай тосхоной залуушуул, мэргэ... ...д мүнөө үеын техникэ, кибернетикээр hо... ...оно. Тэдэнэй эрилтые дүүргэхын тула hүү... үедэ гараhан номуудые олохые оролдодог...

...айда 740 уншагшад тоологдоно. Бодоод ..., тосхонеймнай бүлэ бүхэн шахуу ном ... гээшэл даа. Тэдэнэй дунда хонишод, ...д, hаалишад яhала олон. Жэшээлхэдэ, хо... Данзан Бандаевтанай бүлэ нүүдэл биб... ...ын хүрэжэ ерэхые хүлеэжэ ядан байдаг.

— Буряад уран зохёолшодой hүүлэй үедэ бэ... номууд бии гү?

— Научна фантастикаар ямар ном олдохо б?

— Космонавтнууд тухай ном оложо үгыт!

...э асуудал, эрилтэнүүд үдэр бүри бидэндэ ... байдаг. Тэдэниие хангаха, дүүргэхын тү... ...алал оролдоно гээшэбди.

... гээшые хилээмэн шэнгеэр «залгаад» үн... уншагшад бии ааб даа. Зүгөөр бидэ олон... ...шагшадтаа тусхай гуримай ёhoор номуу... ...үтэхэ гэжэ оролдодогбди. Зарим хүн бии: ...даhан лэ ном шүүрэдэг. Тэрэнь ехэ бу... Ном уншаад, энэм юун тухай хэлэбэ гээ... ...мар туhатай hургаал үгэбэб гэжэ уха... ... уншагша хадаа библиотекарьнүүдэй хүн... ...хүнүүд болодог. Манай эндэхи залуу hаа... Александр Кокорин ехэл эдэбхитэй хүн ... комсомолец. Залуушуулай темэдэ зорюу... ...н номуудые олоор уншадаг. Һаалиин ... дээрэхи нүүдэл библиотекые даана. ...-Үдын аймагай ажалшадай депутадуудай ...ай депутат. Иимэ уншагшад манайда олон.

...библиотекэдээ гансал hуугаад, үглөө, үдэшэнь ... хүнүүдтэ ном үгөөд, шэнэ газетэ, жур... ...удые уншуулаад байдаг бэшэбди. Холын ... гүүртэнүүдтэ ошожо, хөөрэлдөө үнгэргэ... ...нүүдэл библиотекэнүүдэй номуудые hэлгэ... ...hэнабди. СССР-эй байгуулагдаhаар 50 жэ... ...ой баярта зорюулагдаhан темэнүүдээр хөө... ...нүүдые үнгэргэнэбди. Жэшээлхэдэ, «Ма... тосхоной урдаhай ба мүнөөнэй байдал» гэ... ...ан журнал ехэл амжалтатайгаар үнгэр... ...hэн.

«Түрүү дүй дүршэлэй булан». Номууд, га... ...урналнуудhаа статья, корреспонденцинүү... ...айшалжа абаад, энэ буландаа үлгэнэбди. ...хэдэ, «Коммунизм» колхозой түрүү hаа... Мария Доржиевна Пурбуевагай, түрүү ...од, хонишодой дүй дүршэл тухай энэ ... дэлгэрэнгыгээр бэшээ hэмди. Түрүү ...шэл гээшые олоной дунда нэбтэрүүлхэ ... бидэнэр, соёлшодой, нангин уялгануудай ... болоно. Тиимэhээ библиотекын хүдэлмэри... ... ажалай түрүүшүүлэй дүй дүршэлтэй ... ходо танилсажа байха зэргэтэй болоно. ...айда стенднүүд яhала олон. «Юhэдэхи та-

бан жэлэй дорюун алхамууд», «Түрэлхид таанадай анхаралда», «Манай ажалай бэлэгүүд», «Шажан мүргэл тухай үнэн үгэ» болон бусад. Эдэ стенднүүд уншагшадай ехэ юумэ ойлгохо, юумэнтэй танилсаха хэрэгтэ айхабтар туhатай.

Владимир Ильич Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойдо зорюулжа, 1970 ондо ехэ олон стенд, выставкэнүүдые эмхидхээ hэмди. «Ленин ба Буряад орон» гэhэн выставкэ тэдэнэй нэгэн болоно. Тиихэдэ «В. И. Ленинэй образ буряад уран зохёол соо» гэhэн темээр яhала hонирхолтой конференци үнгэргөөбди.

Уншагшадай конференци... Энэ хэмжээ ябуулга уран зохёол, номууд гээшые уншагшадта hайнаар ойлгуулхын, тэдэнэй гол удха, шэнжэ шанарые олоной дунда элирүүлхын тула үнгэргэгдэдэг ха юм. Бидэнэр нилээд олон номуудаар уншагшадай конференцинүүдые үнгэргөөбди. Уран зохёолшод А. Бальбуровай «Ажаhуухые захирнаб!», И. Калашниковай «Разрыв-трава» гэhэн номуудаар уншагшадай конференцнүүд hаяхан болоо. Тиихэдэ hургуулиин багшанар, түдэлхид, библиотекын хүдэлмэрилэгшэд хамтаржа, «Манай үхибүүд тухай хөөрэлдэе» гэhэн темээр уншагшадай конференци үнгэргөөбди. Эдэнэй мнай туhатай байhаниинь мэдээжэ ааб даа.

Хүдөөгэй библиотекэдэ шэнэ номуудые абаха хэрэгтэ, сэхыень хэлэхэдэ, бага мүнгэн табигдана. Номуудые олоор абажа, уншагшадай дунда тарааха гэхэдээ, мүнгэмнай сагаагаараа дуталдана. Энээн тухай бодожо үзэхөөр саг ерээл ха гэжэ hанагдана.

Республикын бибколлектор тухай эндэ сэхыень хэлэхэ хэрэгтэй. Юуб гэхэдэ, манда эльгээгдэhэн номууд ехэнхидээ үни хэбтэшэhэн, хүнүүдэй hонирхохоёо болишоhон зохёолнууд байдаг.

Манай тосхондо хүдөө ажахын мэргэжэлтэд яhала олон. Тэдэнэрэй олонхинь дээдэ hургуулитайнууд. Тиимэhээ зоотехник, механизатор, ветеринар, агрономуудта хэрэгтэй номуудые бибколлекторhээ яhала эрихэ баатай болонобди. Теэд үгыл аад, үгы...

Манай «Коммунизм» колхозой партийна комитет бидэндэ яhала туhалдаг. Тэрэнэй туhаламжаар хэрэгтэй номуудаа абажа шаданабди. Тиихэдэ холын отара, гүүртэнүүдтэ ошоходомнай, унаагаар хангадаг. Иигэжэ партийна комитедэй hайн хүтэлбэри доро хүдэлхэдэ урматай байна.

Уншагшадай баяр — манай үндэр шагнал. Тиимэhээ хүн зонойнгоо дунда эрдэм гэгээрэл, соёл культура улам үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа зорюулха гээшэмнай манай уялга болоно ха юм. СССР-эй байгуулагдаhаар 50 жэлэй ойн баярые бидэнэр, библиотекын хүдэлмэрилэгшэд, нэрэтэй түрэтэйгөөр угтажа, хүн зонойнгоо дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулая гэжэ уряалха байнаб.

К. МИРОНОВА.

Улаан-Үдын аймагай Гильбэр тосхоной хүдөөгэй библиотекые даагша.

Бүхы тарягаа богони болзорто, гүрэндэ ороохо худалдаха түсэбөө түргэн дүүргэхын түлөө намарай сэлмэг үдэр бүхэниие бүтээсэ ехэтэйгээр хэрэглэе!

ЭРХИМ БЭЛЭДХЭЛТЭЙ ОРОБО

Ушхайтын механизаторнууд hүүлэй гурба-дүрбэн жэлэй туршада ороохо тарянай hайн ургаса хурлажа абадагаараа аймаг соогоо нилээд мэдээжэ болонхой. Үнгэрэгшэ жэлдэ эндэхи таряашад гектар бүриhөө 11 центнер ороохо хадажа, аймаг соогоо нэгэдэхи hуури эзэлhэн юм. Түсэбтэ табан жэлэйнгээ хоёрдохи жэлэй таряа хуряалгые эмхи гуримтайгаар, эрхим шанартайгаар түгэсхэхэ гэhэн зорилго урдаа табинхай, эндэхи механизаторнууд ажаллана. Таряан ажалай бригадада ажалаа hайн мэдэхэ комбайнернууд олон. Мүнөө үедэ 5 комбайн үглөө эртээнhээ hүниин арба нэгэн саг болотор Залаатын таряа баал болгон сабшажа байнхай. Ажахын мэдээжэ комбайнернууд Даша Цынгуев, Гэрэлтэ Цыренбазаров, Цырен-Доржо Цыдыпов, Чимит Цыдыпов гэгшэд халаан бүриингөө нормые холо үлүүлэн дүүргэнэ. Мүн залуу комбайнер коммунист Цыренбал Дамбаев аха нүхэдhөө холо гээгдэнэгүй.

— Бригадымнай комбайнернууд энэ жэлэйнгээ таряа хуряалгада эрхим бэлэдхэлтэй оробо. Таряалан дээрээ хоолосшье орхингүй, шанартайгаар үсөөхэн үдэрэй туршада хуряажа абаха гэhэн дайшалхы зорилго табинхайбди. Ороохо сэбэрлэхэ оньhон түхеэрэлгэнүүд заhагданхай. Таряанай тоог дээрэхи машина түхеэрэлгэнүүдые бүтээсэтэйгээр. hаадгүйгөөр хүдэлгэхын тула механик-заhабарилагша томилогдонхой. Энэ тушаалда Бальчин Эжинов хэдэн жэлэй туршада эрхим hайнаар ажаллана,— гэжэ Рыгзенбал Шагдаров мантай уулзахадаа хөөрөө hэн.

Поли дээрэхи hолоомо суглуулха хэрэгтэ эндэхи механизаторнууд анхаралаа табидаг юм. Энэ ажалые Бадма-Доржо Бальжитовай даадаг бригада хэхэ байна.

Ушхайтын механизаторнууд СССР ороной тогтоhоор 50 жэлэй ойн баярые ажалай бэлэгүүдээр угтаха гэhэн уряа доро ажаллана.

Л. ГОМБОЕВ.

Хэжэнгын совхоз.

ДҮРБЭНЭЙНЬ НЭГЭ ХУБИ ХАДАГДАБА

Бэшүүрэй аймагай «Победа» колхозой механизаторнууд ойн баярай жэлэй таряа хуряалгые түрүүшын үдэрhөө эмхи гуримтайгаар ябуулжа шадаhанай ашаар 1220 гектар талмайн шэниисэ хадаба. Түс ажахы 4430 гектар таряалангаа үсөөхэн үдэртэ hайн шанартайгаар хуряажа абаха тухайгаа аймагайнгаа таряашадта хандаhан юм. Мүнөө үедэ эндэхи механизаторнууд 8800 центнер ороохо суглуулжа абаба

Комбайнер Виктор Архипов Мария нүхэртэеэ хэдэхэн үдэрэй туршада 1350 центнер ороохо суглуулжа, ажахы соогоо түрүү зэргэдэ ябана. Мүн Фалилеевтэнэй бүлэ энэ хугасаада 1000 гаран центнер ороохо хадажа, колхозойнгоо тоогто ябуулаа. Комбайнер Владимир Плюснин үдэр бүриингөө даабарие үлүүлэн дүүргэдэг ажалша бэрхэ хүнүүдэй нэгэн.

Эндэхи таряашад Мухар-Шэбэрэй аймагай «Искра» колхозой механизаторнуудай гаргаhан үүсхэлые hайшаан дэмжэжэ байhанаа мэдүүлнэ. Түсэбтэ табан жэлэйнгээ хоёрдохи жэлэй ургаса хуряалгые hайн шанартайгаар, үсөөхэн үдэртэ дүүргэжэ, Эхэ оронойнгоо амбаарта алтан шаргал шэниисэ тушааха түсэб даабарияа үлүүлэн дүүргэхэ гэhэн зорилго урдаа табинхай «Победа» колхозой механизаторнууд үдэрhөө үдэртэ бүхы хүсэ шадалаа зангидан ажаллажа байнхай

Д. ОЧИРОВ.

Бэшүүрэй аймаг.

ШАНГА ТЭМСЭЛ ЭХИЛЭНХЭЙ

6.100 гектар талмайн ороохото ургамалнуудые түргэн болзорто эрхим шанартайгаар хуряажа абаха гэhэн уряа доро 34 комбайнуудай экипажнууд эршэмтэй hайнаар ажаллана. Һаянай байдалаар бүхы таряалангайнгаа зургаанай нэгые сабшаад байнабди. Дүй дүршэлтэй комбайнернууд Михаил Колодин, Иван Дуко гэгшэд түрүүшын табан хоногой туршада тус бүридөө 130 гектар талмайн шэниисэ сабшажа, социалис мүрысөө толгойлно.

Мухар-Шэбэрэй аймагай «Искра» колхозой механизаторнууд таряа хуряалгаяа, hолоомо суглуулха, намарай паар хахалха хүдэлмэриеэ үсөөхэн үдэрэй туршада эрхим шанартайгаар дүүргэхэ тухайгаа республикынгаа таряашадта хандаhан гээшэ. Ажахымнай механизаторнууд «Искра» колхозой таряашадай гаргаhан үүсхэлые hайшаан дэмжэжэ байhанаа мэдүүлнэ. Намарай паар хахалалгада манда 3 трактор үдэр hүнигүй хүдэлнэ. Хэдэн хоногhоо үбhэ хуряалгаяа дүүргэхэбди. Тиихэдээ бусад техникэеэ hолоомо суглуулгада, паар хахалалгада табиха гэжэ шиидэнхэйбди.

Ойн баярай жэлэйнгээ таряа хуряалгые hайнаар түгэсхэхэ гэжэ механизаторнууд бүхэмнай бүхы хүсэ шадалаа зангидан бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллажа байнхай.

Г. АБРАСИМОВ,
«Дружба» колхозой главна агроном.

Хяагтын аймаг.

МҮНӨӨДЭР — НЕФТИИН БОЛОН ГАЗАЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИИН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ ҮДЭР

ГАЗАР ДОРОХИ БАЯЛИГУУДАЙ ЭЗЭД

1975 ондо нефть буйлуулгые 496 миллион тоннодо, газ абалгые 320 миллиард кубометртэ хүргэхэ гэжэ юhэдэхи табан жэлэй түсэбөөр хараалагдана. Эдэнэй хуби бүхы түлишын балансда 67 процент хүрэхэ юм.

Иимэ шухала зорилгын хэр бэелүүлэгдэжэ байhан тухай нефтиин болон газай промышленностиин хүтэлбэрилэгшэд ТАСС-ай корреспондентдэ иигэжэ хөөрэбэ.

Нефтиин промышленностиин министр В. Д. ШАШИН:

Нефтянигууд hайндэрөө ажалдаа амжалтатайгаар угтаха ёhо заншалаа алдаагүй. Жэлэй эхинhээ хойшо түсэбhөө гадуур 350 мянган тонно нефть буйлуулагдаа. Геологууднай нефтиин, газай 18 шэнэ хэбтэшэ олоhон байна.

Аха дүү союзна республиканууд хоорондоо нягта холбоотой. СССР-эй арадуудай хани харилсаанай нэгэ гэршэ гэхэдэ, Баруун Сибириин газар дорохи баялигуудые ашаглалга болоно. Тюмениин областиин айхабтар ехэ баялиг шэнжэлхэ, хэрэглэхын тула ороной бүхы шахуу хизаар, районуудhаа барилгашад, геологууд, газар тэhэлэгшэд, ашаглагшад ерээ. Обь шадархи баялигуудые совет арадай аша туhада зорюулха гэhэн зорилго олон яhатанай түлөөлэгшэд бэелүүлжэ байна.

Орон доторoo энэ жэлдэ нефть буйлуулгые 24 миллион тонноор ехэдхэхэ гэжэ хараалагданхай. Тэрэнэй 17 миллион тоннонь Баруун Сибирьтэ абтаха. Залуу энэ район табан жэлэй hүүл багта жэл бүхэнэй 125 миллион тонно нефть үгэдэг болохо юм.

Татари нефть буйлуулан абалгаар орон доторoo 2-дохи hуури hүүлэй 15 жэлэй туршада эзэлжэ ябаhаар. Эндэхи нефть абагшад нёдондоной түсэбые холо үлүүлэн дүүргэжэ, 101 миллион тонно нефть Эхэ орондоо үгэhэн байна.

Нефть абалгада шэнэ техникэ олоор хэрэглэгдэдэг болоо. Мүнөө хамта дээрээ автомат 4,5 мянган түхеэрэлгэ хэрэглэгдэнэ. Табан жэлэй үедэ 130 уурхайн үйлэдбэриин гол процессүүд автомат аргаар хангагдаха. Энээнэй ашаар ажалай бүтээсэ дээшэлхэ, нефтиин хэбтэшэ түргэнөөр ашаглалгада оруулагдаха.

Шэнэ техникэ, түрүү технологи нэбтэрүүлhэнэй, үйлэдбэриин процесс үргэлжэдэнь оньhожоруулhанай, автомат аргаар хангаhанай ашаар оронеймнай нефтянигууд табан жэлэй түсэбтэ даабари дүүргэхээр хараална.

Газай промышленностиин министр А. К. КОРТУНОВ:

Тюмениин областиин Медвежье гэжэ ехэ шухаг хэбтэшын ашаглалгада оруулагдаhан ушар газай промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй горитой амжалта болоно. Богони болзор соо баригдажа дүүргэгдэhэн трубопроводоор Сибириин «сэнхир түлишэ» Уралай промышленна предприятинуудта хүргэгдэжэ эхилээ.

Һалбаримнай түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэнэ. Жэлэй эхинhээ хойшо түсэбhөө гадуур 650 миллион кубометрhээ үлүүтэй газ абтаа.

СССР-эй ойн хүндэлэлэй социалис мүрысөө hалбари доторoo үүсхэhэн Укргазпромой болон Ставропольгазпром нэгэдэлнүүдэй, Ленинградай магистральна газопроводой коллективүүд амжалта түйлан ажаллана.

Байгша оной түрүүшын хахад соо нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй сасуулхада газ абалга 4 миллиард кубометрээр дээшэлээ. Гурбан мянган километр утатай магистральна трубопровод баригдажа, ашаглалгада тушаагдаа.

Мүнөө оронеймнай магистральна газопровууд хамта дээрээ 70 мянган километр хүрэхэ юм. Табан жэлэй хугасаада 30 мянган километрээр нэмээгдэхэ байна.

Газаар хангалгын ороной нэгэдхэмэл системэ байгуулха хүдэлмэри үргэлжэлүүлэгдэhээр. Тюмениин областиин хойто зүгhөө ороной Европодохи хубиин түб хүрэтэрхи, саашадаа баруун зүг тээшэ баригдаха шэнэ магистраль газаар хангалгын ороной ерээдүйн нэгэдхэмэл системэ байгуулгада ехэ hуури эзэлнэ.

Тюмениин областиин хойто зүгтэ «сэнхир түлишын» ехэ шухаг хэбтэшэнүүд бии. Иимэ ехэ баялигуудтай хэбтэшэ дэлхэй дээрэ үгы. Медвежье уурхайн жэлэй проектнэ бүтээсэнь газай 75 миллиард кубометр болохо юм. 2-3 мянган хүдэлмэришэдтэй шулуу нүүрhэнэй томо шахтын жэлдээ үгэдэг түлишын зэргын газ эндэхи нэгэ скважина үгэнэ гээшэ.

Арадай ажахын шэнэ hалбари —газохими юhэдэхи табан жэлэй туршада байгуулагдаха. Байгаалиин газые комплексноор хэрэглэлгэ хадаа ороной газай промышленностиин нэгэ гол шухала шэглэл болоно.

Газай промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд табан жэлэй эхинhээ урагшатайгаар ажаллажа байна. Энэ хадаа табан жэлэй даабари бодото дүүргэгдэхэ гэhэн этигэл найдабари түрүүлнэ.

ЭНЭ ТАСС ҺОНИН

...Р Л. И. БРЕЖНЕВ НОВОСИБИРСКДЭ

...эй ЦК-гай Генеральна ... нүхэр Л. И. Брежнев ...скдэ Ленинэй болон Улаан Тугай орденто, ...ловай нэрэмжэтэ авиа...водто хүрэжэ, предприя...бэрилэгшэдтэй хөөрэл...эдбэритэйнь танилса... ...ой хүдэлмэришэд ба ал...тай уулзажа хөөрэлдэ...

... областной комитедтэ ... Брежнев партиин об...рогой гэшүүдтэй, таhа...багшанартай, ажалшадай ...дай областной Соведэй ... комитедэй гэшүүдтэй ...хөөрэлдэбэ. Областиин ... хүгжөөхэ, Новосибирск ...hосон түхэлтэй болгохо, ... хэлхээ холбоо, комму...ы хүгжөөхэ, ажалша... ...дал хангалгые hайжа... ...удалнууд, уласхоорон...икын зарим асуудал... ...өөнэй үедэ зүбшэн...

... И. Брежнев Омск оро...ябриин 1-дэ Новоси... мордобо. Партиин Ново... обкомой нэгэдэхи сек...рэр Ф. С. Горячев, об... гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр А. И. Зверёв, партиин обкомой бюрогой гэшүүд, областной гүйсэдхэхэ комитедэй гэшүүд, областной, городской ба районно организацинуудай харюусалгата хүдэлмэришэд аэропортдо тэрэниие үдэшөө.

(ТАСС).

Нүхэр Л. И. Брежнев Омск ерэбэ

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев сентябриин 1-дэ Омск ерэбэ.

КПСС-эй Омско обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр С. И. Манякин, областной гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр К. Н. Голиков, Сибириин сэрэгэй округой сэрэгүүдые командалагша генерал-полковник М. Г. Хомуло, партиин обкомой бюрогой гэшүүд, областной гүйсэдхэхэ комитедэй гэшүүд, областной, городской ба районно организацинуудай харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд нүхэр Л. И. Брежневые аэродром дээрэ угтаба.

(ТАСС).

КПСС-эй ДЕЛЕГАЦИ МОРДОБО

КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. Ф. Катушев түрүүтэй КПСС-эй делегаци Корейн Ажалай партиин ЦК-гай уряалаар Пхеньян орохоёо сентябриин 1-дэ Москваhаа мордобо.

КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, КПСС-эй Эрхүүгэй обкомой нэгэдэхи секретарь Н. В. Банников, КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин гэшүүн, КПСС-эй Камчатска обкомой нэгэдэхи секретарь Д. И. Качин, КПСС-эй ЦК-гай пропагандын таhагые даагшын орлогшо Ю. А. Скляров делегациин бүридэлдэ ороно.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай секретарь П. Н. Демичев, КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай таhагые даагшын нэгэдэхи орлогшо О. Б. Рахманин болон бусад Внуковска аэродром дээрэ делегациие үдэшэбэ.

КНДР-hээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд Квон Хи Ген үдэшэгшэдэй дунда байлсаа.

(ТАСС).

СССР-эй ВДНХ—СССР-эй байгуулагдаhаар 50 жэлэй ойдо

СССР-эй байгуулагдаhаар 50 жэлэй ойдо, совет республикануудай үдэрнүүдые выставкэ дээрэ үнгэргэлгэдэ зорюулагдаhан пресс-конференци сентябриин 1-дэ СССР-эй ВДНХ-да болобо.

Сентябриин 8-hаа декабриин 13 болотор үнгэргэгдэхэ республиканудай үдэрнүүдэй программануудтай СССР-эй ВДНХ-гай директор К. И. Михайлов сугларагшадые танилсуулба. Советскэ Союзай арадуудай аха дүүгэй бүлын экономическа, научно-техническэ, соёлой туйлалтанууд тухай хөөрэhэн, олон үндэhэ яhатанhаа бүридэhэн социалис гүрэниие байгуулгада В. И. Ленинэй, КПСС-эй үзүүлhэн үүргэ, мүн КПСС-эй XXIV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлгэдэ союзна ба автономито республикануудай туйлаhан амжалтануудые харуулhан экспозицинууд, тематическа выставкэнүүд тухай тэрэ хөөрэhэн байна.

Ехэ экспозици түбэй павильондо табигдаа. «Адли тэгшэ эрхэтэй, бэеэ дааhан байдалтай республиканудай эбдэршэгүй бата бэхи холбоон» гэhэн уряа доро тэрэ үнгэргэгдэнэ. Һалбари hалбариин павильонуудта экспозицинууд мүн лэ табигдаа.

(ТАСС).

БАЯРАЙ СУГЛААН БОЛОБО

Нефтиин ба газай пормышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэсоюзна үдэртэ зорюулагдаhан баярай суглаан сентябриин 1-дэ Москвада консерваториин Ехэ зал соо болобо.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой бүридэл хүндэлэлэй президиумдэ ехэ дэбжэлтэтэйгээр hунгагдаhан байна.

Энэ жэлэй эхинhээ хойшо нефть, газ олзоборилогшод даабариhаа гадуур 350 мянган тонно нефть, 650 миллион кубометр байгаалиин газ абаhан байна гэжэ газай промышленностиин министр А. К. Кортунов элидхэл хэхэдээ тэмдэглээ. Тюмениин областьдо түлишын ехэ баялигуудые нээлгэ СССР-эй арадуудай хани барисаанай толотомо жэшээ болоно.

Олон үндэhэ яhатанай түлөөлэгшэд эндэ ажаллан, Обь шадарай байгаалиин баялигые совет арадай аша туhада үгэхэ гэhэн шухала зорилго шиидхэжэ байнхай.

Баярай суглаанда хабаадагшад КПСС-эй ЦК-да, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ амаршалгын бэшэг эльгээбэ.

(ТАСС-ай корр.).

ХАНИ ХАЛУУН ХӨӨРЭЛДӨӨН

ТАШКЕНТ. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, Узбекистанай Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Ш. Р. Рашидов Узбекистанда айлшалан ерэhэн американ элитэ ехэ нийтын ажал ябуулагша, США-гай Компартиин ЦК-гай гэшүүн Анджела Дэвис болон тэрээнтэй сугтаа ябаhан США-гай Компартиин ЦК-гай гэшүүд Кендер ба Франклин Александертай уулзажа хөөрэлдөө.

Хани халуун оршон байдалда болоhон хөөрэлдөөнэй үедэ Ш. Р. Рашидов республикада ажахын ба соёлой байгуулалта тухай, КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые дүүргэлгэ тухай, ленинскэ национальна политикын илан мандалга тухай айлшадтаа хөөрэбэ.

Онохойн модоной комбинадай цех, .таһагуудта оробол, заатагүй энээхэн дэбтэр обёорхот. Тэрэнэй гадарта «Мастер болон бригадирнуудай эрхэ ба уялга» гэжэ бэшээтэй.

Үйлэдбэри дээрэ мастерай дүүргэдэг үүргэ, харюусалга үнэхөөрөөшье ехэ. Тэрэнние үйлэдбэрие эмхидхэгшэ, хүдэлмэришэдые хүмүүжүүлэгшэ гэжэ тон зүб нэрлэдэг. Харин комбинадай хүтэлбэрилэгшэд мастерай үүргые, уялгые бүри дээшэлүүлхэ гэжэ . шиидэһэн байгаа. Тиигэжэ мастерай уялга, эрхэ тодорхойлһон дүрим дээрэ дурсагдагша дэбтэр соо бэшэгдээ һэн.

Мастер хүдэлмэришэдые улам дээшэлнэ. Үйлэдбэриин командирнуудай үүргэ, харюусалга дээшэлүүлхэ хэмжээн бусад предприятинуудта бэелүүлэгдэжэ эхилээ. Энэ талаар халан абамаар дүй дүршэл Улаан-Үдын авиазаводто бии.

Авиазаводой үйлэдбэри табан жэлэй үедэ ехээр хүгжэхөөр хараалагдана. Техническэ дэбжэлтэ туйлаха, үйлэдбэриин ашаг дээшэлүүлхэ зорилго табигданхай. Тиимэһээ эндэ мастернуудай үүргэ, харюусалга дээшэлүүлхэ асуудалда ехэ анхарал хандуулагдадаг. Үйлэдбэри хүтэлбэрилгые нугархай һайн, мүнөө үеын эрилтэдэ хүрэмэ болгохо, үйлэдбэрие эмхидхэгшэдэй үүргэ дээшэлүүлтэ, хүдэлмэрилэгшэдэй харюусалгатай танилсуулна. Мүн шэнэ хүдэлмэришэнэй урдын ажал тухай, тэрэнэй һанал бодол, эрмэлзэл тухай мэдэжэ абадаг юм.

Али нэгэ хүдэлмэришэнэй ажалһаа гаража ошохо гэээ һаа, энэ асуудалые мүн лэ совет шиидхэнэ. Ямар шалтагаанһаа ажалһаа гараха гэһэн тухайгаа хүдэлмэришэн соведэй заседани дээрэ хөөрэжэ үгэхэ баатай болоо. Хүдэлмэришэн бүхэнэй гүйлта, гомдолдо совет анхаралтайгаар хандана, зүб руунь шиидхэхэ арга нүхэсэл олоно.

Хүн бүхэнэй ажал хэрэг, хуби заяа хамтаараа шиидхэхэ гээшэ ехэ удха шанартай. Хэрбээ урдань мастерай захиралта дүүргээгүй, али ажалдаа хойрогоор хандаад лэ, ондоо тээ ажал олдоно бээз гэжэ бодоод, мэдүүлгэ бариад ябаха гэжэ эндүүрһэн хүн мүнөө заатагүй соведэй гэшүүдэй урда зогсохо, бодото харюу үгэхэ болоно. Иигэжэ хүдэлмэришэнэй хэһэн эндүү заатагүй элирнэ гээшэ.

МАСТЕРАЙ ҮҮРГЭ ДЭЭШЭЛЭЭ

ажалда абаха, ажалһаа сүлөөлхэ, нэгэ участогһаа нүгөөдэ участогта эльгээхэ эрхэтэй болоо. Үйлэдбэридэ мастерай өөрын фонд байгуулагдаа. Олониитын, соёлой болон ажаһуудалай хэмжээ ябуулгануудта. участогай коллективэй зүбшөөлөөр хүдэлмэришэдые урмашуулгада мастер тус фондһоо мүн гаргашалха эрхэтэй.

Участогай үйлэдбэриингөө даабарие ходо дүүргэжэ, журам эбдэхэ ,ябадалай дайралдаагүй байбал, мастерай ээлжээтэ амаралтада гарахадань 75 түхэригэй шан үгтэдэг болоо, мүн һарын түсэб дүүргэһэнэй түлөө салингайнь 30 процент, түсэб үлүүлэн дүүргэһэнэйнь түлөө нэгэ процент бүхэнһөө салингайнь нэгэ процентын жэшээтэй шан барюулагдана. Мастер бусад мэргэжэлтэдэй дундаһаа гэр байра түрүүшын ээлжээндэ абаха эрхэтэй, коллективнэ договороор хараалагдаһанай ёһоор тэрээндэ тусхай хубсаһан үгтэдэг байха юм.

Мастерай үүргэ, харюусалга тодорхойгоор харуулһан, тэрээндэ ехэ эрхэ үгэһэн документ түрүүшынхеэ эндэ зохёогдобо. Дунда шатын хүтэлбэрилхы тушаалтад болохо мастернуудай үүргэ бүри ехэ боложо байна. Тэдэнэр үйлэдбэрие зүбөөр эмхидхэхэһээ гадна, шухала олон асуудал өөһэдөө шиидхэхэ, эдэбхи үүсхэл гаргаха аргатай болобо.

Үйлэдбэрие эмхидхэн хүтэлбэрилгые нарижуулан һайжаруулха эрилтын табигдаад байһан мүнөө үедэ хүтэлбэрилэгшэдэй, тэрэ тоодо мастернууд, бригадирнуудай харюусалга хэ талаар эндэ ехэ юумэн хэгдэнэ. Нэн түрүүн мастернуудые өөһэдынгөө үүргэ, эрхые хүсэд мэдэрэн, тэдэнэйнгээ түлөө харюусалгатай байхаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ онсо анхарал хандуулагдаа.

Мастерай үүргэнь тэрэнэй үйлэдбэридэ дүүргэдэг харюусалгаар тодорхойлогдоно. Цехэй үйлэдбэри зүбөөр эмхидхэн хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ мастер шиидхэхы тушаалтай хүдэлмэрилэгшэ гэжэ тоологдоно, үнэндөө тиимэшье байна.

Тиимэһээ тэдэндэ хүндэтэ уялга үгтэнэ. Мастер моральна, материальна урмашуулга хэрэглэхэ эрхэтэй. Энээнһээ гадна, тэрэ инженерно-техническэ бусад хүдэлмэрилэгшэдһөө үлүү ехэ шанда хүртэдэг. Авиазаводой бүхы мастернууд тусхай тэмдэгтэй, аб адли хубсаһатай болонхой. Онохойн комбинадай хүтэлбэрилэгшэд мастернуудай үүргэ, харюусалга дээшэлүүлхэ талаар авиазаводой дүршэлтэй танилсаад, өөһэдтөө хэрэглэжэ эхилһэн байна. Тинхэдээ тэрэ зандань дабтаа бэшэ, харин үйлэдбэриингөө шэнжэдэ тааруулан хүгжөөгөө һэн бэзэ. Хүдэлмэришэдые материальнаар урмашуулха ехэ эрхэ мастернуудта мүн лэ үгтэһэн байна. Жэшээлбэл, мастерска участогуудые хүтэлбэрилхэ шэнэ онол арга комбинадта хэрэглэгдэжэ захалба. Ниитын эмхи — участок, бригадануудай совет эмхидхэгдээ. Энэ соведтэ эгээд эрхим, эгээл эдэбхи үүсхэлтэй хүдэлмэрилэгшэ дэбжүүлэгдэнэ. Тус совет хүниие ажалда абаха асуудал шиидхэнэ, участогай эрилтэ, ...

Түрүүшынхеэ модоной комбинадта эмхидхэгдэһэн бригада, участогай советүүд коллективэй ажабайдалда ехэ үүргэ дүүргэдэг болоо. Гэр байра хубааха, хүдэлмэриин үрэ дүнгөөр мүнгэн шан үгэхэ, санатори, курорт ошохо путёвко үгэхэ, мүн коллективэй ондоо олон асуудал хамтын зүбшэн хэлсэлгээр шиидхэгдэнэ. Соведэй шиидхэбэреэр хүдэлмэришэнэй мотоцикл худалдан абаха ээлжээн хойшолуулагдаха, ажалдаа гараагүй үдэрнүүдыень амаралтаһаань хороохо, шан абаха эрхэнь хаһагдажа болохо юм.

Гэрэй детальнуудые бүтээдэг цехэй мастер Николай Константинович Третьяковой даадаг участогай совет бусад соведүүдтэй адли үйлэдбэриин олон асуудал шиидхэнэ. Тэдэнэр хамтадаа зүбшэн хэлсээд, хамтын ажалай үрэ дүнгөөр байгуулагдаһан фондые хайшан гэжэ хэрэглэхэ тухай шиидхэбэри абаһа. Жэшээлхэдэ, һүүлэй нэгэ һарада участок, түсэбөө 104 процент дүүргэжэ, 67 түхэриг мастерай фонддо оруулагдаһан байгаа. Тэрэ мүнгэнэй зарим хуби коллективээрээ город театр ерэхэдэ гаргашалагдаа. Үлөөшэ хубинь эрхим хүдэлмэришэдтэ мүнгэн шан болгон барюулагдаһан байна.

Советүүд үйлэдбэрие эмхидхэн хүтэлбэрилхэ эхин нэгэ шата болонхой. Тэдэ өөрын үүргэ, харюусалгатай, бодото арга боломжонуудтай. Советүүд мастернуудай түшэг тулгуури болоно. Авиазаводто, Онохойн модоной комбинадта мастерай үйлэдбэридэ эзэлдэг һуури дээшэлжэ байна.

В. ТОЛСТИХИН,
журналист.

МҮНӨӨДЭР — НЕФТИИН БОЛОН ГАЗАЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИИН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ ҮДЭР

ТҮМЭР ХҮЛЭГҮҮДЭЙ «ХООЛ» ҮГЭДЭГ ГАЗАРТА

Мүнөө таряа хуряалгын халуун хаһа саг орошонхой. Сэлмэг үдэрнүүдтэ комбайнууд зогсонгүй ябана. Зүгөөр тэдэниие һаадгүйгөөр ябуулхын тула шэнгэн түлишөөр һаадгүй хангаха хэрэгтэй. Улаан-Үдын нефтебазын хүдэлмэришэд нимэ харюусалгатай сагай хүрэжэ ерэһые мэдэрэн, эмхитэй, оролдосотойгоор хүдэлжэ байна. Бензин, керосин гэхэ мэтые абахаар ерэһэн машинануудые һаатуулангүйгөөр ябуулха гэжэ оролдоно.

— Манай коллектив соо дүршэлтэй хүдэлмэришэд олон юм. Оператор Аграфена Быстрова тэдэнэй нэгэн болоно,— гэжэ тус нефтебазын директор Алексей Митрофанович Ким хөөрэнэ.

Аграфена Быстрова арбаад шахуу жэл тус нефтебазада хүдэлнэ. Наймадахи табан жэл соо эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллаһанайнгаа түлөө Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаа бэлэй. Юһэдэхи табан жэлэй түрүүшын үдэрһөө бүри оролдосотойгоор хүдэлнэ. СССР-эй 50 жэлэй ойдо зорюулан, дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялга абаа бэлэй. Тэрэнээ мүнөө амжалтатайгаар бэелүүлжэ байнхай.

Слесарь Григорий Фахардинов мүн лэ бэрхэшүүлэй тоодо ородог. Тэрэнэй халаан соо оньһон түхеэрэлгэ эбдэржэ, хүдэлмэришэдэй миин байһан ушар гарадаггүй юм. Түрүү ажалаараа олоной дунда мэдээжэ болоһон хүдэлмэришэд Улаан-Үдын нефтебазада олон лаб даа. Эдэнэй оролдолгоор лэ шэнгэн түлишэ хэрэглэгшэдтэ саг соогоо эльгээгдэжэ байдаг.

Эдэнэр ажалай амжалтаар СССР-эй 50 жэлэй ойн һайндэрые угтахаар социалис уялга абаһан. Тиимэһээл мүнөө эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллажа, хүдөө ажалшадайнгаа, промышленна предприятинуудай хэрэглэмжые дүүрэнээр хангажа шадана.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: шэгнүүршэн У. В. Тимофеева; слесарь Г. Ш. Фахардинов.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВ.

МАЛША УГТАН

Аха нютагта малшанай мэргэжэл эгээл хүндэтэй юм.

Хада хабсагайта, бар тайгаар хушагдаһан холын нютагта мал адуулха гээшэ юунһээшье хэсүүхэн хэрэг. Ажалдаа үнэн зүрхэнһөө оролдодог, «халуун шулуу долёоһон» лэ хүнүүд эндэмнай малшанай ажалда ябадаг.

Халзан Абирович Жигжитов эгээл иимэ хүнүүдэй нэгэн, малшанай бүлэдэ түрэһэн юм. Дүшэ гаража ябаһан, хирбэгэр хүрин шара һахалтай, дунда зэргын бэетэй, урин налгай зантай тэрэ бүри бага наһанһаа жэлэй дүрбэн сагта хээрэ мал адуулжа, Сэнсэ нютагайнгаа тала дайдые бултыень хээлэһэн намтартай.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой эрхим малшан Х. А. Жигжитов Сэнсэ голой Хадарус, Шудкалайн-Аман, Хонгорой, Хойто-Гол гэжэ бэлшээринүүдээр малнуудаа адуулдаг.

Нэгэ иимэ ушар тухай Халзан намда хөөрэбэ.

...Халзан Абирович Даргал гэжэ газарта мал харууһалжа байгаа. Энэ хадаа бүришье холо, һарьдаг газар юм. Тиимэһээл эндэ саһан эртээр ородог. Түргэн хүйтэрдэг газар.

Июль һарын тэн багаар ехэ хүйтэн харалган үдэр боложо, үбдэг тулама саһан орожорхёо. Малай бэлшээри хушагдажа, хүндэшэг саг тохёолдоо һэн. Зуншье һаа һарьдагта хүйтөөр ороһон саһан даб гээд хайлахагүй. Одоо эндэ малшанай хёрхо нюдэн, тэсэбэри хэрэгтэй. Гэнтэ түнгэ ногоондо ябаһан ... шээриин хомор болохо... гүй боложо, һарьдаг ... гуултаха. Тиигэжэ ... ямаршье аюулда орожо ... бшуу. Тэрэ «хүндэ» ... зан моринһоо оройдоо ... гүй, «шудхаһан зүмбар... тороо шобто нэбтэ норо... жэ сууран алдаа бэлэй.

Үдэшэлэн тээшэ нара... жа, хура саһан тогтобо. ... бэшье малшанда амара... олдоогүй. Һүниндөө баһа ... даа манажа хонохо баат... һэн.

— Хоёр хоногто ... эдеэлхэшье забгүй ябаа ... гээд Халзан хөөрэһэн юм. ... малшанай ажалда иимэ ... нинууд али олон ушар...

Малнуудаа харууһал... рээндэ Юра хүбүүниинь, ... һамганиинь туһалдаг. ... бүүниинь эсэгэтээ хэр... даг. Һамганиинь хира... лоод лэ тэдэндээ хүш... хубсаһа хунарынь ... бүүниинь гурбадахи ... гэнхэй. Юра ёһотой ... Өөрөө эмниг мори уна... байһаа нэгэшье гээгд... хойноһоо ябадаг. Х... һургуулияа дүүргээд, ... даал адли суута мал... байгаа аалам. Мүнөө... шанай мэргэжэлэй ... танилсажа эхилээ ха ...

Малшан Жигжитов... дынь тон һайнаар тар... на. Булта нэгэ адли ... монсогорхон бэетэйнүүд...

Халзан Абирович ... ажал үндэрөөр сэгнэгд... Ленинэй түрэһөөр 100 ... баярай медаль үбсүүе... лэнэ. Һүүлэй хоёр жэл ... ВДНХ-гай медальнууд... мүнгэн шанда хүртэһ... Партиин райкомой, а... ведэй гүйсэдкомой ... грамотанууд, үнэтэ ... жэл бүхэндэ шагнагда...

Вл. ГАЛС...

ҮШӨӨ ГЭЭГДЭҺЭЭР

Август һарын һүүл багай байдалаар Хориин аймагай ажахынуудта 92 мянган центнер үбһэн, 835 тонно сенаж, 700 центнер витамин ехэтэй үбһэнэй гурил бэлэдхэгдэнхэй. Үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхитэй жэшэхэ болобол, энэнь холо дээгүүр. Тиигэбэшье аймагай ажахынууд ниитынгээ адууһа малда бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэжэ абаха хүдэлмэриеэ үшөө һулаар ябуулна гэжэ онсолон тэмдэглэхэ шухала .

Гэбэшье ниитынгээ адууһа малда һайн шанартай үбһэ тэжээл бэлэдхэжэ абаха талаар Дээдэ-Тайлсын, Анаагай совхозууд ехэхэн анхарал табина. Тус ажахынууд үбһэ хуряалгада хэрэглэгдэхэ оньһон техникээ эртээнһээ һайнаар заһабарилжа, энэ халуун хаһаяа үсөөхэн үдэрэй туршада үнгэргэхэ гэһэн зорилго урдаа табиһан байна. Тиимэһээ эдэ совхозууд үбһэ хуряалгала түрүүшын үдэрһөө эмхи гуримтайгаар ябуулхые, эндэ табигдаһан оньһон техникээ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглахые оролдоһон юм. Харюусалгатай үедэ ажаллажа байһан звено, бригадануудай дунда социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэһэн байна.

Үбһэ хуряалгада ажаллажа байһан коллектив бүхэн сэлмэг үдэр бүхэниие шадамараар хэрэглэжэ, шадаал һаа һайхан үбһэ ехээр бэлэдхэжэ абахын тула яһала оролдолго гаргаа гэжэ тэмдэглэмээр.

Таряа хадалга республикымнай колхоз, совхозуудта үдэрһөө үдэртэ эршэдэжэ байнхай. Тус совхозууд таряа хуряалгадаа ямар бэлэдхэлтэй ороо гээшэб гэжэ нэгэ хэдэн үгөөр хэлэмээр. Анаагай совхоздо таряа хадалга, поли дээрэхи һолоомо сүглүүлхэ хүдэлмэри жэгдэ ябуулагдаха юм. Энэ хүдэлмэриеэ хайшан гэжэ ябуулнаб гээд хаража үзэс. Сохигдоһон һолоомон комбайнһаа баал болгогдоно. Удаань һолоомо багсалан, тюк болгохо тусхай түхеэрэлгэ табижа, дары тюгууд болгогдохо байна. Дээдэ-Тайлсын совхозой механизаторнууд мүн иимэ арга хэрэглэхэ юм. Үнгэрэгшэ жэлдэ тус ажахын механизаторнууд 5 мянган центнер һолоомо багсалан уяжа, тюк болгоһон юм.

Үдын, «Георгиевский», Хүрбын совхозууд ниитынгээ адууһа малда тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэрие һанаһанда хүрэмөөр ябуулжа шаданагүй. Илангаяа Хүрбын совхоздо шэмэтэ тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэри һулаар ябуулагдана. Ажахын 3-дахи отделенидэ силос даралга үшөө бирагүй. Эндэ ашаглагдажа байһан оньһон техникэ муугаар хэрэглэгдэнэ.

Тус совхоздо үбһэ тэжээл бэлэдхэлгэ ямар ябанаб гэжэ хаража үзэе. Энэ харюусалгатай хүдэлмэриеэ оньһон техникын хүсөөр хуряажа абахаар түсэблэдэг байбашье, тэжээл бэлэдхэлгын түлэг ябажа байха үедэ трактор болон бусад техникые ондоо ажалда табижа, звено болон бригадануудай хэжэ байһан хүдэлмэрие хойшонь татана.

Мүнөө үедэ Дашидоржиевай даадаг звенодо нэгэ морин косилка бии юм. Эндэхи үбһэшэд даажа абаһан 288 гектар сабшалангайнгаа хахадыень сабшаад байна. Энэ хэбээрээ байбал, үлэгшэ газараа хэзээ сабшажа һүрилхэ гээшэб! Тус звенодо гуша гаран хүн ажаллана. Эндэ хүдэлгэгдэхөөр табигдаһан «МТЗ-50» түхэлэй трактор ходо заһабарилгада орожо, мүртэй ажал хэнэгүй гэхэдэ алдуу болохогүй. Эндэ ажалайнь бүтээсэ доогуур. Ангуутанай сабшаланда Валерий Казазаевай оньһожоруулагдамал звено ажаллана. Тус звено 200 гектар сабшалангайнгаа оройдоо 70 гектарыень хуряагаад байна.

Ойрын үдэрнүүдтэ ушарһан дутуу дунданудаа усадхажа, ниитынгээ адууһа малда бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэжэ абаха зорилго табиха бэзэ гэжэ найдагдана.

Г. МИХАЙЛОВ.
Хориин аймаг.

БИ—СОВЕТ ХҮНБИ

„БУРЯАД ҮНЭНЭЙ" ШЭНЭ ГАРШАГ-АНКЕТЭ

Эхэ Совет оронойнгоо алишье хизаарта хүдэлэ, океан далайн алишье зүг руу тамара, бүмбэрсэг дэлхэйн алишье гүрэн ошо — хамаагүй, юугээршье сэгнэшэгүй, юунтэйшье жэшэхээр бэшэ, юугээршье андалдашагүй нангин эрхэ бидэниие нэгэдүүлдэг. Энэмнай «БИ — СОВЕТ ХҮНБИ» гэжэ омогоор хэлэхэ эрхэ болоно бшуу. Хаанта засагай хархис барга үедэ үндэһэ яһатанай хёмороон, шажан мүргэлэй дарлалта, баяшуулай хэрзэгы бадараан, үгытэйшүүлэй уйдхар гашуудал Россиин ажалша арад түмэнэй ажаһуудалай зайлашагүй жама ёһониинь, хуулияар баталагдаһан хуби заяаниинь байгаа ха юм. Харин мүнөө агуу ехэ Совет ороной хүдэлмэришэншье, таряашаншье, алба хаагшашье адли тэгшэ эрхэтэй, социальна нэгэл Үг үндэһэтэй, нэгэл социальна шэнжэтэй хүнүүд болонхой.

«Би — совет хүнби» гэжэ хэлэхэ ёһотойл арюун нангин эрхэтэйбди. Энэ эрхэ ямар нэгэн дээдын зарлигаар бидэндэ үршөөгдөөгүй, харин 1917 оной Октябриин хубисхалай агуу илалтаар туйлагдаад, 1922 оной декабриин 30-да ССР Союзай байгуулагдаһан түүхэтэ үдэрөөр эсэслэн батадхагдаа. Энэ эрхэмнай совет арадай 50 жэл соо гаталһан гайхамшаг замаар шэрээгдээ.

Гэхэтэй хамта совет хүн байха гээшэ, тиигэжэ өөрыгөө нэрлэхэ гээшэ бидэнэй бэедээ даажа абаһан харюусалгатайшье, хүндэтэйшье уялга мүн. Ёһотойл совет хүн хаанашье, хэзээдэшье, ямаршье сагта Владимир Маяковскиин «Уншагты, атаархагты, би — Советскэ Союзай эрхэтэнби» гэһэн дүлэтэмэ үгэнүүдые ухаан бодолдоо, улаан зүрхэндөө, арюун сэдьхэлдээ мартагдашагүйгөөр хадагалжа ябадаг. Юуб гэхэдэ, энэмнай халуун инаг дуран мэтэ нангин мэдэрэл болоно. Советскэ Союзай эрхэтэн... Энээн тухай гүнзэгыгөөр бодомжолоод үзэел, нүхэд! Сэбдэг хүйтэн тундрын юкагир гү, али сэсэрлигтэ Молдавиин хүбүүн, Тянь-Шаниин хормойн таджик гү, али Байгалай эрьеын буряад—юрэдөөл, СССР-эй алишье республикада ажаһуудаг бидэнэр бултадаа—совет патриодууд нэгэл социалис Эхэ ороной үхибүүд болонобди. Манай түрэл газар дайда, манай Эсэгэ орон — Номгон океанһаа Балтиин далай хүрэтэр, Хойто Мүльһэтэ океанһаа Памир, Кавказ хүрэтэр нэмжыһэн заха хизааргүй дайда. Энэ газар дайдада мүндэлһэн хото городууд, промышленностиин гигантнууд, хүдөө тосхонууд гэхэ гү, али бии болоһон, болоһон бүхы юумэн — манай ороной зуу гаран үндэһэ яһатанай гараар бүтээгдэһэн бүгэдэнэй баялиг, совет арадай баялиг болгогдоо.

Бүхы совет арадуудай эбтэй эетэй, үнэр баян бүлэ соо Буряадаймнай республика бүрин эрхэтэ гэшүүниинь болоодхэтэ заяанһаа хүсэдэг жаргалаа эдлэжэ байна. Ленинэй партиин сэсэн мэргэн национальна политикын ашаар, Совет ороной аха дүү арадуудай, нэн түрүүн ород арадай энэрхы сэдьхэлэй туһаламжаар Буряадай Автономито Совет Социалис Республика экономико болон соёл культурая хүгжөөлгэдэ асари ехэ амжалтануудые туйлаа. СССР-эй 50 жэлэй ойн һайндэрые бидэ, Буряадай ажалшад, баян дэлгэр байдалтай, зол жаргалтай, омог баяртайгаар угтахамнай. Энэ ойдо бэлэдхэл КПСС-эй XXIV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдэй хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлэгдэжэ байһан сагта ябуулагдажа байнхай.

«Совет Социалис Республиканудай Союзай байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо бэлэдхэл тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоол дотор иигэжэ заагдана: «СССР-тэ социализм ба коммунизм байгуулгын жэлнүүдтэ хүнүүдэй түүхэтэ шэнэ нэгэдэл—совет арад бии болоо». Гэхэтэй хамта тэндэ совет хүнэй онсо шэнжэ, абари зан, ажал ябуулга тухай тодорхойгоор хэлэгдэнхэй. Энэнь юуб гэбэл, коммунизмын хэрэгтэ үнэн сэхэ байлга, социалис патриотизм ба интернационализм, ажалай болон ниитэ-политическэ үндэр эдэбхи үүсхэл, мүлжэлгэ болон дарлалтада, үндэһэ яһанай болон расын илгаа баримталдаг хуушанай үзэл бодолдо эрид эсэргүү тэмсэл, бүхы оронуудай ажалшадтай ангиингаа талаар һаналаа нэгэдэлгэ болоно. Совет хүнэй эдэ бүхы шэнжэ шанарынь тэрэнэй үдэр бүриин ажал хүдэлмэридэ, арюун хэрэгтэ, һуралсалда, ажаһуудалда эли тодоор харагдадаг, бэелдэг.

ССР Союзай 50 жэлэй ойе угтуулан, «БИ — СОВЕТ ХҮНБИ» гэһэн шэнэ гаршаг-анкетэ «Буряад үнэн» газетэ нээхэнь. Тиихэдэ анкетымнай асуудалнуудта харюусахыень уншагшадаа уринабди.

«БИ — СОВЕТ ХҮНБИ» гэһэн анкетымнай асуудалнууд.

1. Совет хүн. Тэрэнэй эгээл һайн һайхан шэнжэ шанар тухай юу хэлэхэ байнабта?

2. Арадуудай хани нүхэсэл. Энээниие гэршэлһэн ямар жэшээ дурдахабта?

3. Миниин хубиин хэрэг — бүгэдын хэрэг. Энэ хадаа совет хүнүүдэй ажабайдалай ёһо заншал болонхой. Та өөрынгөө гү, али танил талынгаа ажабайдалһаа ямар жэшээ харуулха байнабта?

4. Совет хүнби гэһэн омог мэдэрэл хаана, хэзээ, ямар ушарта танай досоо түрэһэн байнаб?

5. Ёһотой совет хүнэй абари зан, шэнжэ шанар харуулһан, өөртэйтнай гү, али танилтайтнай тохёолдоһон ушар тухай хэлэжэ үгыт.

6. ССР Союзайнгаа 50 жэлэй ойе ямар амжалтануудаар угтахаяа байһан, эрмэлзэл, найдалнууд тухайгаа хөөрэхыетнай уринабди.

ХҮНДЭТЭ УНШАГШАД! Анкетымнай асуудалнуудта харюусахыетнай хүлеэнэбди, бэшэгүүдыетнай газетынгээ хуудаһанда толилхобди. Дурадхагдаһан асуудалнуудта харюусахаһаа гадна, Танда тон шухалаар һанагдаһан дурдалга, дурадхал, һанамжануудаа эльгээбэлтнай, ехэтэ баясан абаха байһанаа мэдүүлнэбди.

БАЯРАА МЭДҮҮЛ...

Байгша оной сентябр... элүүрые хамгаалгын ... гэгээрэлэй хүдэлмэр... салин дээшэлүүлхэ тух... КПСС-эй ЦК, СССР-эй ... нүүдэй Совет, ВЦСПС ... хаглаһан байна. Тус ... түргэн зуурын медици... ламжын городской ста... дэлмэрилэгшэд танилса... урмашан баясаа.

Энэ тогтоолой ёһоор ... ахамад, участково ... зуурын медицинскэ ту... врачнарай салин нил... лүүлэгдэхээр хараалагд... нэрэй һарын салин 40-... хэриг хүрэтэр нэмэгд... хэтэй хамта энэнь ... өөһэдынь ажалай ста... даха байна.

Тиимэһээ түргэн ту... городской станциин ... хүдэлмэрилэгшэд пар... тельствын зүгһөө дах... харал хандуулагдаһа... шэгүй ехэ урма ба... нэр ниислэл хотын... шадта медицинын түр... туһаламжа үзүүлхэ ... улам һайжаруулха гэж... нэ.

Г. НАМЖИЛЦЫ...
түргэн туһаламжы...
ской станци...

АРБАН ЖЭЛДЭ ХҮРЭХӨӨР БАЯР

РЕПОРТАЖ

…ябриин нэгэнэй сэлмэг дулаан үглөөгүүр. …тэнь хэдэн үдэр соо бүрхэжэ, хүйтэржэ …ан аад, һургуулиин эхилхэлээр зорюута ду… мэтэ һанагдаа һэн.

…лаан-Үдын Сүхэ-Баатарай нэрэмжэтэ гу… оршодог хоёрдохи дунда һургуулиин га… хүн зон дүүрэн үйрэнэ. Гоёор хубсалһан …ад, багшанар, түрэлхид. Олонхинь сэсэгэй …дые бариһан.

— Һайндэрөөр! Һуралсалай шэнэ жэлээр!— …үгэнүүд соностоно. Түрэлхид багшанарые, … түрэлхидые амаршална. Нээрээшье … нэгэн бултанай һайндэр гээшэ ааб …

— Һурагшад! Түрэлхид! Бултыетнай баярай … уринабди!—гэһэн үгэнүүд радиогоор … Булта юрьелдэн, һургуулиин хашаа … тээшэ һубариба.

…шад класс классаараа һубарилдан жаг… байба. Улаан болон спортивна элдэб ту… бариһан хүбүүд жагсаалай дунда хорёолон … Жагсаалай манлайда гоёор шэмэглэһэн … Тэрэнэй ойро һургуулиин комсомолой, … эмхиин тугууд.

…гуулиин директор **Виталий Иванович Кс…** амаршалгын үгэ хэлэбэ. Хоёрдохи һургуу… бүхы һурагшадай 99 процентнь нёдондо … һайн һураа. Олон классууд 100 про… ажалта туйлаа. Һургуулиин уран … бүлгэм, техническэ урлалай … район соогоо түрүү һууринуудай нэ… Пионерскэ табан отряд түрүү зэргын … хүртөө һэн. Һургуулиин туристнууд, … гэжэ клуб мүн лэ магтаалда хүртэһэн.

…эй багша **С. Я. Шленкевич**, Советскэ райо… …шадай депутадуудай районно Соведэй … комитедэй түрүүлэгшын орлогшо … **Васюткина**, 1-дэхи классай түрэлхидэй … **Л. Г. Ларькова**, 10-дахи «А» классай һурагша **Нина Ларькина** гэгшэд амаршалгын үгэ хэлээ.

Арбадахи классай һурагшад нэгэдэхи классайхидай энгэртэнь дурасхаалай вымпел хадаба. Нэгэдэхи «А» классай һурагша Петрик Юля «Портфель» гэжэ шүлэг гоёор уншажа, зониие баясуулаа.

Багша **Т. Н. Языкова** ВЛКСМ-эй Советскэ райкомой амаршалгын телеграмма уншаба.

Хоёрдохи һургуулида Хүндэлэлэй дэбтэр бии. Арбадахи класс дүүргэһэн эрхим һурагшадай нэрэ Хүндэлэлэй дэбтэр соо оруулагдадаг. Энэ ехэл һайн заншал гээшэл даа! 1972 оной зун һургуулиин комсомолой комитедэй зүблөөн боложо, арбадахиие эрхимээр дүүргэһэн, ниитын ажалда эдэбхитэй ябаһан хэдэн эдир нүхэдэй нэрые Хүндэлэлэй дэбтэртэ оруулха гэжэ шиидхэбэри гаргаһан байгаа юм ха. Тэрээн тухай һургуулиин комсомолой секретарь **Думнова Наташа** дуулгаба. Нэгэдэхи класста ерэһэн багашуулай түрэлхид нимэ юумэ шагнахадаа, манайшье хүүгэд хожомоо энэ дэбтэр соо нэрээ бэшүүлхэ золдо хүртэхэ аалам гэжэ һанаа ёһотой. Теэд нэгэдэхидэ ороһон «нялханууд» эдэ бүгэдын удхые ойлгоношьегүй хэбэртэй даа. Һүүлдэ түрэлхидынь гэртээ дахин хэлэжэ ойлгуулха юм аабза даа.

— Октябрятанууд! Володя Ульянов шэнгеэр һурахаар, ажаллахаар бэлэн гүт? — гэһэн үгэнүүдэй соностоходо:

— Бэлэн! — гэһэн хонгёо харюу дуулдана. Пионернүүдтэ, комсомолшуудта мүн лэ нимэрхүү хандалганууд хэгдэжэ, баһал «Бэлэн!» гэһэн харюу үгтөө.

Нэгэдэхи классуудта улаан хальһатай томо гэгшын паспортнууд барюулагдаа. «Эрхим һуралсалда, шэрүүн тэмсэлдэ хододоо бэлэн байгты!» гэһэн үгэнүүд паспортын түрүүшын хуудаһанда бэшээтэй. «Бишыхан эрхэтэдтэ энэ барюулагдаба. Обогынь—Матросовецууд. Нэрэнь — 1-дэхи «А» класс. Паспортын болзор — 10 жэл. Улаан-Үдэ хотын Советскэ районой Сүхэ-Баатарай гудамжын 5-дахи байшанда 1982 оной июнь болотор пропискада абтаба», — гэжэ саашань уншанабди.

Улаан-Үдын Советскэ районой милициин таһагай паспортын столой начальник майор **Д. С. Егодуров** энэ баярта үдэрөөрнь бүхы һурагшадые, багшанарые, түрэлхидые амаршалаад, ахамад классай табан һурагшада паспорт барюулба. Наһаа хүсэжэ, паспорт абаад, совет эрхэтэдэй бүридэлдэ ороһон эдиршүүл энэ үдэрөө наһаараашье мартахагүй бэзэ. Обог, нэрэ, алдараа аҗха түрүүшынхеэ гүйсэдөөр дуудуулжа, паспорт абаха гээшэ ехэ зол ха юм. Энэ ушарые һургуулиин эхилһэнэй баяртай хабсаруулһаниинь гүнзэгы удхатай байна.

Класс-отрядуудай командирнуудта бүхэли жэл соо хамтаараа бүтээхэ хэрэг үйлэнүүдэй даабари үгтэбэ. Даабаринь конверт соо үгтэнэ. Класста орожо, конвертээ задалхадаа, ямар даабари үгтэбэб гэжэ мэдэхэ юм ха.

Арбадахи «Б» классай һурагша, эрхим комсомолка **Бутуханова Галя** түрүүшын хонхо жэнгирүүлхэ эрхэдэ хүртэбэ.

Һурагшад класс класстаа оробо. Тон багашуулынь наһан соогоо эгээл түрүүшынгээ хэшээл эхилхэһээ урид, «экскурси» хэжэ, һургуулитаяа танилсаба.

Эдэ бүгэдые ажаглахадаа, ээлүүдгүй иимэ шүлэг һанагдаа бэлэй:

Анха түрүүнээ нэгэдэхидэ орохоёо,
Алхалан ерээб сэхэ зорёод,
Багшадаа барюулхаа баглаа тэбэреэб,
Баярни досоом багтахаа болёо!..

Нэгэдэхидэ ороһон хүүгэдэй баяр арбан жэлдэ сэдьхэл зүрхыень жагнэн дулаасуулжа ябаһай даа!..

Ц. ДОНДОГОИ.

ГОЁ ХУБСАҺА ОЁГШОД

Улаан-Үдын ЛВРЗ-гэй хүдэлмэришэнэй тосхондо «Силуэт» гэжэ шэнэ ателье нээгдэжэ, тэндэхи хүн зониие нилээд баясуулаа. Мүнөө сагай эрилтэдэ гүйсэд харюусама, гоё һайхан хубсаһан эндэ оёгдоно.

Һаруул зохид салондонь һаяшаг ороходомнай, одоо хужарлан харама хубсаһан үлгэгдэнхэй, хүнүүд һонирхон хаража байбад. Һонирхомоор гоё хубсаһан олоор табигдаа бэлэй. Зарим һонюуша басагад тэдэнииень абаад, бэедээ бариад үзэхэ юм.

Модельер-конструктор басаган бүгэдэниие һөөл илдамханаар адаглан хараад, выставкэдэ табигдаһан зүйл бүхэнэй хайшан гэжэ эсхэгдэһые, ямараар оёгдоһые тайлбарилан хөөрөөд, захил хэжэ байхыень дурадхаба.

Энэ хадаа комсомол басаган Зоя Дашижапова гээшэ. Арбадахиие дүүргэһэнэй һүүлээр хүнгэн промышленностиин Ленинградай техникумдэ һураһан, модельер-конструктор боложо гараһан юм. Мүнөө сагай хубсаһанай түхэл маягые алдангүй хаража, онсо өөрын удхатай эскизүүдые зуража, оёдолшодто зүбшэл заабари үгэжэ байдаг. Ушар тиимэһээ хүнүүд һонирходог, шэнэ түхэлэй костюм, пальто, плати захидаг.

— Шэнэ ателье толлоһомнай ехэ һайн гээшэ. Хуушан ательедэмнай үхибүүдэй хубсаһа оёдог болоо. Харин бидэ ехэшүүлэй хубсаһа оёжо, хүдэлмэришэнэй тосхоной хүн зоной эрилтые гүйсэд хангахые оролдонобди. Коллективнай эбтэй эетэй, оёдолшоднай үдэрэйнгөө даабариие бүгэдөөрэн шахуу үлүүлэн дүүргэнэ,— гэжэ ателье даагша Е. А. Солуянова хөөрэнэ.

«Силуэт» гэжэ ательедэ уран бэрхэ, ажалша түрүү оёдолшод үнэхөөрөөшье олон. Жэшээнь, хубсаһа эсхэгшэ Федосья Ертагаевна Осодоевае абаад үзэе. Энэ эхэнэр аяар арбан зургаан жэлдэ элдэбын түхэлэй хубсаһа эсхэжэ, хүнүүдэй магтаал һайшаалда хүртэжэ байдаг.

Салоной нэгэ буланда зогсонхой, захигшадай асарһан бүд стол дээрэ жэгдэлэн табяад, аятайханаар хэмжүүрдэхэ юм.

Гарнуудайнь ульгамханаар хүдэлжэ, сагаан зурлаа гаргажа байхыень харахадаа, нэгэшье миллиметр алдангүй эсхэдэг шадабаритай үни хада болоо гэжэ ойлгохоор даа.

Федосья Ертагаевна эхэнэрнүүдэй гадар хубсаһа эсхэдэг юм. Үдэрэйнгөө даабариие ходо 125 процентээр дүүргэжэ, социалис мүрысөөнэй манлайда ябадаг. Зүгөөр хубсаһа эсхэхэ тиимэшье хүнгэн бэшэ ааб даа. Ёһотой эсхэгшэ болохын түлөө хургадайнгаа холотор бүд хайшалһан, зарим ушарта голодоһо гаргаһан байха. Яахаб, амжалта тиимэ бэлээр түйлагдадаггүй бшуу. Ажалдаа шунахай, оролдосотой байжа, жэншэдгүй һайнаар хубсаһа эсхэжэ захалаа бэлэй. Үнинэй мастерай эсхэһэн хубсаһа оёходо аргагүй хүнгэн, урагшатай байдаг.

Ушар иимэһээ залуу басагад, бэреэд, наһатайшье эхэнэрнүүд Федосья Ертагаевнада олоороо ерэдэг, элдэбын үнгэтэй бүдөө асаранхай, гоё һайхан хубсаһа эсхэхыень хүлеэжэ байдаг. Костюм гү, али платиингаа жэншэдгүй һайнаар, бэедэнь одоо тааруу зохидоор оёгдоһондо баясаһан хүнүүд нэн түрүүн эсхэгшэдэ, тиигээд мастер-оёдолшондо баяр баясхалан хүргэдэг заншалтай.

Ажалдаа ходо эрхимлэжэ, залуушуулые мэргэжэлдээ һургажа ябадаг Ф. Е. Осодоева «Мэргэжэлтэн сооһоо эрхим» гэжэ нэрэ зэргэтэй болоһоор үнинэй. Коммунис ажалай ударник эхэнэрэй сээжэдэ Ленин багшын түрэһөөр зуу наһанайнь дурасхаалта медаль ялардаг гээшэ.

— Манай «Силуэт» ательедэ табан түхэлэй хубсаһан оёгдоно. Жэшээлбэл, торгон плати, үмдэтэй костюм, эрэшүүлэй хабар, намартаа үмдэхэ пальто, эрэшүүлэй костюм, платье-костюм гэхэ мэтые хүнүүд захидаг гээшэ. Тэрэшэлэн хуушаржа эхилһэн хубсаһа заһаха, һэльбэн оёхо аргатайбди,—гэжэ Евгения Александровна Солуянова хөөрэнэ.

«Силуэт» гэжэ шэнэ ательеһээ гарахадамнай, залуу, наһатайшье хүнүүд олоороо орожо, захил хэжэ байгаа бэлэй.

М. ОСОДОЕВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Мастер-эсхэгшэ Ф. Е. Осодоева шэнэ плати эсхэхээ байна. 2. Модельер-конструктор Зоя Дашижапова шэнэ эскиз харана.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

БАГШАНАРАЙ УЧИЛИЩИДА

…лаан-Үдын 1-дэхи педучили… ехэ, сонхотой үндэр һаруул … хүниие холоһоо урижа … мэтээр харагдана. Коридор, …шедүүдынь гоё һайханаар …лээтэй, ариг сэбэрнүүд. … ороһон хүнэй сэдьхэл … болошоходол гэнэ.

— Һуралсалай үшөө нэгэ жэл … гээшэл даа, — гэжэ ама… …һаа бусаһан багшанар хү… …ориингоо түсэб зохёожо һүү… … хөөрэлдэнэ.

— Урдынхиһаа ехээр лэ хам… … шамаха болоболди даа, — … училищиин завуч, БурАССР-… һургуулиин габьяата багша … С. Афанасьев шогтойгоор хэлэнэ. Иван Степанович 29 жэлдэ багшалжа ябана. Училищиин түүхэ завучһаа асуухадам, тэрэ ингэжэ хөөрөө:

— Багшанарай училищи 1937 ондо нээгдэһэн. Түрүүн бэлэдхэлэй классай багшанарые бэлдэдэг байгаа. Харин мүнөө дүрбэн таһагтай. Буряад, ород һургуулиин багшанарые, дуу, хүгжэм, зураг ба черчени зааха хүнүүдые, ахалагша пионервожатанарые бэлдэдэг болонхой. Үнгэрһэн жэлдэ зурагай болон черчениин таһагые эгээл түрүүшын бүлэг дүүргэжэ гараа. Бэрхээр зурадаг хүнүүдынь хожомоо уран зураашадшье болоод ябахадаа магадгүй,— гээд Иван Степанович хөөрөөгөө дүүргэбэ.

Улаан-Үдын нэгэдэхи педучилищи мүнөө 35-дахи жэлэйнгээ һуралсалай үүдэ сэлибэ. Гушан хоёр жэлэй туршада 5201 хүн училищи дүүргэжэ, дунда эрдэмтэй багшын диплом абаһан байха. Тэдэнэй арбан хоёрынь түрэл училищидаа багшална. Училищиин коллектив мэргэжэл һайнтай, бэрхэ багшанарһаа бүридэһэн. Арбан гурбан хүн РСФСР-эй болон Буряадай АССР-эй габьяата багшын солодо хүртэнхэй.

Ерээдүйн багшанар... Ахамад курсынхид хүдөө ажахыда туһалхаяа колхоз, совхозуудта ошоо. Шэнээр абтаһан хоёр зуун далан хүнэй һуралсалай түрүүшын үдэр үсэглэлдэр эхилбэ. Тэдэ нүхэдтөө ингэжэ хэлэхэ дуран хүрэнэ:

— Һайн һураял, ерээдүйн багшанар!..

Э. МАНЗАРОВ,
Улаан-Үдын педучилищиин студент.

ОЛИМПИИН НААДАНАЙ ДОЛООДОХИ ҮДЭР

МЮНХЕН-72

…, сентябриин 1. **(ТАСС-ай … корр. Б. Бухольцев, А. Ста… Ю. Хромов).** Хохбрюк тос… …оргашуулэй дунда үнгэрэгг… мүрысөөн дээрэ гэнтэ альга … болоҗо, абяа шэмээгүй … оршон тойрониие һэреэбэ. …гахадэ, энэ үдэр Олимпиин … түрүүшын чемпион боло… …ов Железняк гэгшые амар… байгаа. Манай командын … «гүйжэ ябаһан гахай» …даа, дүн хамтадань 569 очко … дэлхэйн рекорд тогтооһон … бшуу.

…ов Железняк мүрысөөнэй тү… үдэрһөө мэргэнээр буудажа …, командаяа түрүү һуури… …алсажа, Олимпиин нааданай … медальда хүртэбэ.

…сөөнэй нүгөөдэ тир соо пис… … сагаалса буудаһан Виктор … 593 очко абажа, бронзо ме… …баба.

…С. Олимпиин нааданай мүры… хабаадалсаһан боксернууд … августын 27-һоо эхилээд, …риин 9-дэ дүүргэхэ юм. Үн… …оод байһан энэ үе соо манай … нэгэ боксер саашадаа … эрхэгүй болобо. Эндэ Ген… Доброхотов Норвегиин Свен… …сен гэгшэтэй наадажа ябаһаар … шулгарһан байгаа. Тиин …нэй врач тэрэниие наадан… гаргаха баатай болоо. Боксер… нааданда 80 ороной 358 … хабаадалсана.

…-до. Хүндэ шэгнүүртэнэй … …лһэн барилдаан дүүрэжэ, … бэетэйшүүл наадажа … Эндэ манай бүхэ Шота Чо… … хоёр дүхэригтэ һайн ам… …тай. Тэрэ түгэсхэлэй нааданда … алтан медаль абаба. Совет … спортсменүүд нэгэ бронзо дээ… … алтан медаль нэмээбэ. Брон… … Онашвили абаһан байна. … шэгнүүртэн сооһоо Голландиин … Виллем Рюска гэгшэ шал… … алтан медальда хүртэһэн юм.

…ПАРАЛГА. Брасс гэдэг урил… … 100 метрэй зайда үнгэрэгг… хахад финалай урилдаанда ма… …ина Степанова хоёрдохи һуу… …бэ.

…ДААН. «Хэн Борзовые зогсоо… …дахаб» гээд Мюнхенэй нэгэ газетэдэ алтан медалиин түлөө эхилхэ урилдаанай урда тээ асуугдаһан байгаа. Мүнөө болоходо, «Хэншье зогсоожо шадахагүй байба!» Тэрэ 100 метрэй зайе 10, 14 секунда соо гүйжэ, Олимпиин нааданай алтан медальда хүртөө бшуу. Американ хурдашуулай нэгэн Роберт Тейлор гэгшэ Борзовые хүсөөгүй ха юм. Манай нүгөөдэ спортсмен Александр Корнелюк дүрбэдэхи һууриде гараа.

800 метрэй зайда урилдаһан эхэнэрнүүд сооһоо Вильнюс хотын Ниоле Сабайте гэгшэ зайгаа 2.00,9 секунда соо гаталхадаа, СССР-эй рекорд тогтооһон байна. Тиин тэрэ түгэсхэлэй урилдаанда хабаадаха болоо. Мүн эрэшүүлэй дундаһаа Евгений Аржанов 800 метрэй зайе 1. 46,3 секунда соо гаталжа, түгэсхэлэй нааданда хабаадаха болобо. 100 метрэй зайда эрхим дүн харуулһан Людмила Жаркова, бэрхэшээлнүүдые дабалгатайгаар 400 метрэй зайда урилдаһан Евгений Гавриленко, Юрий Зорин гэгшэд мүн лэ түгэсхэлэй нааданда хабаадахань.

КОПЬЕ. Эндэ ГДР-эй медицинскэ техникумэй багша Рут Фукс гэгшэ 63,88 метрэй зайда копьегоо шэдэжэ. Олимпиин наадаҟай рекорд тогтообо. Барнаул хотоһоо ошоһон Светлана Королева наймадахи һуури эзэлээ.

ФУТБОЛ. СССР-эй суглуулагдамал командын футболистнууд өөрынгөө бүлэгтэ түрүү һуури эзэлжэ, удаадахи наадануудта хабаадалсаха болобо. Сентябриин нэгэндэ манай футболистнууд Мексикын командые 4:1 гэһэн тоотойгоор шүүһэн байна.

СССР-эй суглуулагдамал команда удаадахи—хахад финальна уулзалгадаа Дани, Марокко, Польшын футболистнуудтай наадаха юм. Венгри, Мексикэ, ФРГ, ГДР-эй футболистнууд нүгөөдэ бүлэгтэ наадаха байна.

ГИМНАСТИКА. Совет ороной спортсменүүд Николай Андрианов, Виктор Клименко гэгшэд гимнастикаар үнгэргэгдэһэн мүрысөөндэ алтан медальнуудта хүртэбэ. Японой гимнаст Акинори Накаяма гэгшэ сахариг дээрэ упражнени гүйсэдхэхэдөө 19,350 балл абажа, Олимпиин нааданай алтан, 19,275 баллтай Михаил Воронин мүнгэн медальнуудта хүртэһэн байна.

…Фишер—дэлхэйн арбан нэгэдэхи чемпион

…ЙКЬЯВИК, сентябриин 1. (ТАСС). Шатараар дэлхэйн түрүү һуу… …лхын түлөө эхилһэн хорин нэгэдэхи наадан хойшолуулагдаһан … Дэлхэйн чемпион Борис Спасский энэ наадаяа гэртээ шанжэлжэ … һүүлээр, наадангүйгөөр шүүгдэһэнээ мэдэрээ. Тиин Фишер …8,5 гэһэн тоотойгоор шүүжэ, шатараар дэлхэйн чемпионой нэрэ … хүртэбэ.

ТЕЛЕФОН • ТЕЛЕГРАФ • РАДИО

ХИЛЫН ГААНАҺАА

БЕРЛИН

МДФЖ-гэй МЭДҮҮЛГЭ

ТАСС

Эхэнэрнүүд, түбхын түрүүлэн Вьетнамай, Лаосой, Камбоджын эхэнэрнүүд, эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ ехэ туһа нэмэри хэнэ гэжэ Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын демократическа федерациин, Эб найрамдал хамгаалха уласхоорондын үдэртэй дашарамдуулан, эндэ тарааһан мэдүүлгэ дотор тэмдэглэгдэнэ.

Индохитадай арадуудта эсэргүү эзэрхэг түримхэй ябуулга США хэхэдээ, дэлхэйн үргэн олониитын һанал хүсэлые доромжолон баһана гэжэ мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ. Вьетнамда боложо байһан дайе болюулхын түлөө дэлхэйн бүхы оронуудай эхэнэрнүүд тэмсэнэ.

Индохитадта США-гай хэжэ байһан сэрэгэй гэмтэ ябуулгануудые МДФЖ 97 ороной 110 эмхиин зүгһөө дахинаа эрид буруушаажа, хархис ябуулгаяа дары болюулха эрилтэ табиба.

БОГОТО

БУҺАЛГААН ҮРГЭЛЖЭЛҺӨӨР

ТАСС

«Авианка» гэдэг Колумбиин авиационно томо компаниин хүдэлмэришэд, алба хаагшадай буһалгаан хоёр недели үлүүтэй соо үргэлжэлнэ. Буһалгаалан бодогшод салин хүлһыень нэмээхэ, ажаллаха арга боломжыень һайжаруулха, профсоюзуудай хэрэгтэ засагаархидай хамааралга болюулха эрилтэ табина.

«Авианкын» хүдэлмэрилэгшэдэй буһалгаан ороной бүхы аэропортнуудта тарахаһаа гадна, мүн промышленностиин элдэб һалбаринуудай ажалшадай зүгһөө үргэнөөр дэмжэгдэнэ. Латинн Америкын бусад оронуудай аэропортнуудай хүдэлмэрилэгшэд Колумбидахи ханинарайнгаа тэмсэлые дэмжэн, талархалгын тэмдэг болгон, «Авианкын» авиакомпаниин самолёдуудай хэрэглэмжэ хангахаяа арсаба.

Забастовкын тэмсэлэй ехэ дэлисэтэй болоһонһоо, буһалгаалан бодогшодые орон доторхи, мүн хилын саанахишье ажалшадай дэмжэн талархаһанһаа айһан Колумбиин засагаархид буулта хэхэ баатай болоо. Жэшээлэн хэлэбэл, тус компаниин профсоюзай гурбан эмхиин эрхэ һэргээхэ, буһалгаалан бодогшодтой хэлсээ хэхые «Авианкын» захиргаанда дурадхаха гэжэ Колумбиин правительство шиидхэбэ.

Найма мянга шахуу гэшүүдтэй «Авианкын» профсоюзай эмхинүүд өөһэдын бүхы эрилтэнүүдые хангуултараа тэмсэжэ үргэлжэлхөөр шиидэнхэй. Эдэнэр забастовкын үедэ гаргагдаашадые энэ дары ажалдань бусааха, үйлэдбэриин эзэдэй ямаршье хэһээлгэ, мүрдэлгэ хэхыень болюулха гэһэн эрилтэнүүдые үйлэдбэриин захиргаантай хөөрэлдөөгөө һэргээлгын услови болгоно.

САНТЬЯГО

САЛЬВАДОР АЛЬЕНДЕ ҮГЭ ХЭЛЭБЭ

ТАСС

—Манай правительство социально-экономическа шэнэдхэлгэнүүдые хэхэ программа бэелүүлхэ үедөө хархис этэгээдүүдэй эрид эсэргүүсэлгэтэй ушарна, — гэжэ Чилиин президент С. Альенде мэдүүлбэ. Президентые һунгаха кампаниин үедэ арадай нэгэдэлэй түлөөлэгшын илалта туйлаһаар хоёр жэлэй ойтой дашарамдуулан, Чилиин техническэ университедтэ болоһон митинг дээрэ ингэжэ хэлээ.

Хүсэ хэрэглэн, мүрдэлгэ, хюдалга хэдэг хархис этэгээдүүдэй арад зондо харша ябуулгануудые С. Альенде эрид буруушаан шүүмжэлбэ. Хэрэглэмжын ехэ болоһонһоо эдеэ хоолой зарим продуктнуудай саг зуурын дутагдалай тохёолдоһые һамбаашалан, хархис этэгээдүүд правительствын экономическа политикые хүндэгүй болгохо зорилготой номнол хэнэ.

Баруунай хархис этэгээдүүд зэбсэгтэ тулалдаа үүдхэхэ һэдэлгэ гаргана. Гэхэ зуура манай правительство граждан дай үүдхүүлхэгүй, иимэ һанаашалгатай хархис этэгээдүүдэй бүхы һэдэлгэнүүд буруу һүрэхэ байха гэжэ С. Альенде мэдүүлбэ.

ДЕЛИ

Индиин гадаадын хэрэгүүдэй министрэй мэдүүлгэ

ТАСС

Хүршэ хоёр ороной хоорондохи харилсаануудые заһаруулха Индиин, Пакистанай правительствануудые толгойлогшонорой хоорондо Симлэдэ хэгдэһэн хэлсээн амжалтатайгаар бэелхэ байха гэжэ Инди этигэн найдана гээд Индиин гадаадын хэрэгүүдэй министр Сваран Сингх парламентын дээдэ палатада үгэ хэлэхэдээ мэдүүлээ.

Хөөрэлдөөнүүдые хэжэ, эбэй ёһоор хоёр ороной хоорондохи арсалдаата асуудалнуудые заһаруулха шухала гэжэ тэрэ зааһан байна.

КУБА. **Гаванын захын район болохо Аламарай ажалшад һаяхан түрүүшын 360 квартират ай байрын гэрэй түлхюур абаба. Энээнтэй хамта эндэ ажабайдал ай ба культурна предприятинууд нээгдээ. Энэ шэнэ байрада ороһон зон Аламарай промышленна ба хүдөө ажахын дүтын предприятинуудай хүдэлмэришэд юм. Тэдэнэр энэ гэрые өөһэдынгөө хүсөөр сүлөөтэй сагтаа барижа дүүргээ.**

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Аламарай зоной бодхооһон байрын гэрнүүд.

ТАСС-ай фотохронико.

НЬЮ-ЙОРК

ИНДОХИТАДТАХИ ДАЙН БАЙЛДААНУУД

ТАСС

Сайгонһоо 24 километрэй зайда байдаг Бьенхоадахи американ агаарай-сэрэгэй ехэ бааза дахинаа ракетээр буудагдаба гэжэ АП агентство дамжуулаа. Эндэхи патриодууд дайсанай хэдэн самолёдые бута сохиһон, һандааһан байна. Американ авиаци Бьенхоадахи баазаһаа ниидэжэ, Урда Вьетнамай сүлөөлэгдэһэн районуудта добтолдог юм. Эндэхи аэродром Таиландда, Гуамда байрладаг «В-52» гэжэ бомбардировщигуудай түлишөө абаха бааза болгогдон хэрэглэгдэнэ.

Сайгон шадархи баазануудые һандааһан сохилтонуудһаа, Меконг мүрэнэй адагта, 13-дахи номерой харгы дээрэ болоһон шанга байлдаануудһаа харахада, Урда Вьетнамай ниислэл шадарай районуудта байдаг сүлөөлэлгын хүсэнүүдэй бүри эдэбхитэй болоһые гэршэлнэ. Дахуул сэрэгүүдэй командовани ниислэлэй секторто байлдаа хэхын тула 10 мянган хүнһөө бүридэһэн «тусхай бүлэг сэрэгүүдые» эмхидхэбэ.

Дахуул сэрэгүүд 13-дахи номерой харгыһаа патриодые түрихэ, Анлок хотын хүрээе сүмэ сохихо гэжэ хэдэн һарын турша соо һэдээд урагшагүйдэнэ. Сайгон сэрэгүүдэй командовани һамна бута сохюулһан батальонуудаа энэ шухала харгыһаа хойгуурхи (Сайгонһоо 60 километртэ) бэхилэгдэмэл шэбээнүүдһээ гаргаха баатай болоо. АП агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, тэдэ сэрэгүүд Сайгоной хажууда абаашагдаад байна.

Урда Вьетнамай хойто секторто үсэд шанга тулалдаанууд болоно. НВСО-гой артиллери Кунгчиин оршондо сайгон далайн ябаган сэрэгэйхидые һүүлэй хэдэн суудхын турша соо таһалгаряагүй буудажа байнхай. Патриодууд буудаһанай һүүлээр добтолон ороно.

Сайгон сэрэгүүдэй командовани Кюэшоной губи талада, Данангһаа урдуур ехэ хүсэнүүдые суглуулаа. Кюэшоной районой центрые тойрон, мүн хэдэн зуугаад дүрбэлжэн километр талмайтай нютагуудта шанга байлдаанууд болоһоор.

ХАНОЙ. (ТАСС). Урда Вьетнамай Куангчи провинциие хамгаалагшад сайгон сэрэгүүдтэ эсэргүү шанга сохилтонуудые хэжэ, ехэ гэмтэл хоролтодо оруулна. АПО агентствын дамжуулһанай ёһоор, эндэхи патриодууд августын 27, 28-да дайсанай далайн ябаган сэрэгэй 450 шахуу хүн ба десантнигуудые хүлһөөнь буулгаа, нэгэ американ самолёдые буудажа унагаагаа.

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Камбоджын патриодууд ниислэл хотые баруун хойто районуудтайнь холбодог табадахи номерой стратегическэ харгы шадар Пномпениин сэрэгүүдтэ эсэргүү шанга сохилтонуудые хэжэ үргэлжэлһөөр. Энэ харгын 80-дахи километрэй участогта байлдаанууд болоно. Пномпениин сэрэгүүд харгы шадархи хэдэн шэбээнүүдээ орхижо гараха баатай болоо, ехэ гэмтэл хоролтодо ороно гэжэ АП агентство тэмдэглэбэ. Пномпеньдэхи командованиин түлөөлэгшын мэдүүлһэнэй ёһоор, хэдэн үдэрэй урда тээ патриодуудай эзэлһэн Понлиин гарнизоной бүхы солдадууд «һураггүйгөөр хосорһондо» тоологдоно.

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Урда Вьетнамай Куангчи хото шадар шанга байлдаанууд боложо үргэлжэлһөөр. Сайгон далайн ябаган сэрэгшэдэй, парашютист-десантнигуудай хото руу нэбтэрэн орохо гэһэн һэдэлгые Арадай сүлөөлэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүд буруу һүргэнэ. Дайсан эндэ ехэ хүсэ—20 мянга гаран сэрэгшэдые хаяһан байна. Урда Вьетнамай Сүлөөлэлгын национальна фронтын тугай мандуулагдаһанһаа хойшо табан һара үнгэрбэ. Тэрэ гэһэнһээ хойшо патриодууд тус хотые, Куангчи провинциин ехэнхи хуби хиналтадаа абаа.

Хюэ хото шадар эшээлһэн дайсанай бэхилэлгэнүүдые патриодууд һамна бута сохибо.

Кюэшон хотын оршондо хороһон сайгон сэрэгүүдэй батальонуудта Арадай сүлөөлэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй частьнууд шанга сохилто хэжэ, ехэ гээлтэ хоролтодо оруулна.

Сайгон хотодо дүтэхэнэ, мүн ороной бусад районуудта шанга байлдаанууд боложо үргэлжэлһөөр. Түбэй Вьетнамай эрье шадар, Тамкуан хотодо эшээлһэн дайсанай бэхилэлгэнүүдые Арадай сүлөөлэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүд артиллереэр буудаба.

ХАНОЙ. (ТАСС). Август һарын туршада Урда Вьетнамай патриодуудай сэрэгэй ябуулгануудай дүнгүүдые Сүлөөлэлгэ гэдэг хэблэлэй агентство согголбо. Урда Вьетнамай газар нютагуудта болоһон хатуу шанга байлдаануудай үедэ сүлөөлэлгын хүсэнүүд дайсанай 30 мянга шахуу солдадые хүлһөөнь буулгаһан, шархатуулаһан, плендэ абаһан байха юм.

ТОБШО МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

БЕЛГРАД. (ТАСС). ООН-ой Генеральна секретарь К. Вальдхайм Югославиин Социалис Федеративна Республикын гадаадын хэрэгүүдэй талаар союзна секретарь М. Тепавац хоёрой хоорондо тусхай хөөрэлдөөнүүд эндэ эхилбэ.

ТАНЮГ агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, уласхоорондын мүнөөнэй харилсаануудай эрхэ байдалда ООН-ой ажал ябуулгын асуудалнуудаар һанал бодолоо хөөрэлдөөнүүдэй үедэ зүбшэн хэлсэхэ байна.

ВАШИНГТОН. (ТАСС). США-гай президент Р. Никсон, Японой премьер-министр К. Танака гэгшэд Гавайн аралнуудта хөөрэлдөө хэжэ эхилбэ. Америкэ Япон хоёрой хоорондын харилсаанууд, уласхоорондын зарим асуудалнууд эндэ зүбшэн хэлсэгдэхэ.

МАДРИД. (ТАСС). Испаниин Санта—Крус-де-Тенерифе хотодохи автобусой кондукторнуудай зургаан үдэрэй баһалгаан илалтаар дүүрэбэ. Салин хүлһыень дээшэлүүлхэ, ажаллаха арга боломжыень һайжаруулха тухай тэдэнэй табиһан эрилтые засагаархид хангаха баатай болоо.

ТОКИО. (ТАСС). Парламентын депутат коммунист Х. Хаяси Япондохи США-гай посольстводо бараалхажа, американ атомна «Барб» гэжэ онгосын Японой Иокосука портдо ороһыень эрид буруушаажа байһанаа Японой Коммунис партиин ЦК-гай зүгһөө мэдүүлбэ.

САЯАНҺАА ВИТИМ ХҮРЭТЭР

ФУТБОЛ

ДАХИНАА СУХАРИБА

СССР-эй «А» классай хоёрдохи бүлэгтэ наададаг футболистнуудай дунда үнгэргэгдэһэн уулзалгада найман команда хоорондоо наадаһан байна. Энэ наадан августын 30-да Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй зонын хотонуудай стадионууд дээрэ үнгэргэгдэһэн байгаа. Эндэ айлшаар ерэһэн нэгэ командань шүүһэн, нэгэниинь тэнсэжэ гараһан байна. Жэшээнь, манай «Сэлэнгэ» команда ээлжээтэ наадануудаа үнгэргэхөөр Алас-Дурна зүгэй командануудта айлшалһанаа гэртээ ерэжэ, Ангарскын «Старт» командатай наадаһан байгаа. Зүгөөр «Сэлэнгэ» командын футболистнууд энэ уулзалгадаа 1:0 тоотойгоор шүүгдэшэхэдөө, стадиондо сугларагшадайнгаа этигэл найдабари харюулжа шадаагүйнь халагламаар. Тиин өөрынгөө стадион дээрэ шүүгдэһэнэй һүүлээр «Сэлэнгэ» гэдэргээ сухарижа, мүрысөөнэй таблицада дахинаа һүүлшын һуури эзэлхэ баатай болобо.

Мүнөөдоо мүрысөөнэй таблицада гурбадахи һуурида гараад ябаһан эзэдтэй шадамар бэрхээр наадажа, манда ээлжээтэ уулзалгаа Благовещенскын «Амур» командатай үнгэргэһэн байгаа. Тиихэдээ талмайн эзэдтэй шадамар бэрхээр наадажа, 0:0 тоотойгоор тэнсэжэ гараһан байна.

Нүгөөдэ—Эрхүүгэй «Аэрофлот» команда өөрынгөө стадион дээрэ Хабаровскын футболистнуудтай наадахадаа, айлшаар ерэһэн эдэнэрээ 3:0 тоотойгоор шүүгээд табижархиба. Тиин эдэнэр мүрысөөнэй таблицада һүүлшын һуури эзэлжэ ябаһанаа, хоёр һуури урагшаа дабшаба. Мүн Владивостогой «Луч» команда Петропавловск-Камчатский хотын «Вулкан» командада 1:0 тоотойгоор шүүгдэшэһэн байна.

«Сэлэнгэ» командын футболистнууд удаадахи наадаяа сентябриин 8-да Красноярск хотын стадион дээрэ үнгэргэхэ юм.

Танай анхаралда сентябриин 3-най байдалаар али командын эрхимлэжэ, хойнотожо ябаһан тухай таблица толилогдобо.

Команданууд	Наадаа	Шүүгээ	Тэнсээ	Шүүгдээ	Бүмбэгэ	Очко
1. «Амур» Благовещенск	28	17	7	4	35—13+22	41
2. «Сахалин» Ю-Сахал.	27	17	6	4	40—19+21	40
3. «Автомобилист» Красн.	27	11	6	10	32—26+ 6	28
4. «Старт» Ангарск	27	12	3	12	29—29± 0	27
5. СКА Хабаровск	29	10	6	13	36—33+ 3	26
6. «Сибиряк» Братск	27	9	8	10	23—23± 0	26
7. СКА Шэтэ	27	8	10	9	31—31± 0	26
8. «Вулкан» П-Кам.	27	7	9	11	18—31—13	23
9. «Аэрофлот» Эрхүү	27	7	8	12	21—30— 9	22
10. «Луч» Владивосток	28	6	10	12	16—31—15	22
11. «Сэлэнгэ» Улаан-Үдэ	28	7	7	14	23—33—10	21

ҺОНИРХОЛТОЙ ФОТО-ВЫСТАВКЭ

Һаяхан Хэжэнгын аймагай ажахынуудай үбһэшэдтэ һонирхолтой фото-выставкэ айлшалһан байна. Улаан-Үдын Хангаловай нэрэмжэтэ хизаар ороноо шэнжэлдэг музей энэ нүүдэл выставкые эмхидхэһэн байна. Музейн директор К. М. Маланов хүтэлбэрилжэ ябаа.

Буряадай хүдөө нютагуудта Совет засагые тогтоолгодо эдэбхитэйгээр хабаадагшадай болон колхозуудые, МТС-үүдые байгуулха хүдэлөөе ударидаһан тэрэ үсын түрүү хүнүүдэй фото-зурагууд эндэ табигдаа. Мүн республикынгаа Социалис Ажалай Геройнуудтай Хэжэнгын голдо ажаһуудаг хүн зон танилсаа.

Бүмбэрсэг дэлхэйдэ суурхаһан Байгал далайн баялигые харуулһан фото-зурагууд мүн лэ олоной үзэмжэдэ табигдажа, һонирхолыень татаһан байна.

Тус музейн эрдэмтэ хүдэлмэрилэгшэд Ц. Ж. Жамбалов, А. К. Шангаева гэгшэд нүүдэл выставкын экспонадууд тухай үбһэшэдтэ дэлгэрэнгыгээр тайлбарилан хөөрэжэ үгөө.

Тэдэнэр «Первомайский», Худанай, Хэжэнгын совхозуудаар долоон хоногой туршада айлшалаа.

В. ХАНДАЕВ.

ЭЭЛЖЭЭТЭ ЖУРНАЛ

Хэрэнэй «Скотимпорт» конторын клубта аман үгын журналай ээлжээтэ үдэшэ үнгэргэгдэбэ. Журналай шэнэ номерто «Архи—ами наһанай дайсан» гэһэн асуудал табигдаба. Тус журналые аймагай библиотекын хүдэлмэрилэгшэд бэлдэһэн байгаа.

Журналай түрүүшын хуудаһанда аймагай милициин хүдэлмэрилэгшэ Ж. Удаевай «Архиин хойшолон» гэһэн һонирхолтой статья шог ёгто зурагуудтайгаар хэблэгдэжэ, олоной анхарал татаба.

Хоёрдохи, гурбадахи хуудаһануудта Хэрэнэй больницын медицинскэ сестра С. Г. Шагдуровагай «Архи хүнэй бэедэ ямар гай тодхор асардаг бэ?», аймагай эхэнэрнүүдэй советэй түрүүлэгшэ А. И. Рудаковагай «Һогтуу эсэгэ — бүлын зоболон» гэһэн статьянууд толилогдоһон байна.

Дүрбэдэхи хуудаһанда архидалгада зорюулагдаһан плакат, зурагууд, шэнжэлэл толилогдоһон байна.

Аман журналай һүүлээр тус коллективэй хүдэлмэришэд нютагайнгаа архиншадые хатуугаар шүүмжэлхэ, архиншадай амыень татаха гэжэ хэлсэбэ.

Л. ТАПХАЕВ.

Түнхэн.

ЭРХИМ АЛТАШАД

Маловска участогай 430-дахи драгын коллектив алта малтан абаха август һарынгаа түсэбые августын 17-до дүүргэһэн байгаа. Тиин эдэнэр мүнөө сентябрь һарын түсэбөөр ажаллажа эхилхэдээ, хараалагдаһан даабаряа хахадлажа ябана.

Драга дээрэ хүдэлдэг халаанай хүдэлмэришэд М. Е. Смирнов, П. Е. Тропников, Б. Н. Аламеев, С. П. Войчик гэгшэд халаан бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэжэ, эрхим амжалта түйлаһан байна. СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойн баярай ажалай вахтада жагсаһан эдэнэр жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын хойноһоо шармайн оролдоно.

А. ПОПОВА.

Баунт.

ТҮРҮҮШҮҮЛЭЙ СЛЁТ БОЛОНО

Авиационно заводой «Рассвет» гэжэ соёлой байшанда 300 гаран хүн һая сугларба. Энгэртээ орден, медальнуудые яларуулһан ажалай ветеранууд тэдэнэрэй дунда олон.

Бүхы наһаараа ажал хэжэ, зол жаргалаа эдлэһэн наһатайшуул тэдэнэрые халаһан залуу хүдэлмэришэдэй ажал хүдэлмэреэр һонирхохоёо эндэ ерээ бшуу. Заводойнгоо хүдэлмэришэдэй дунда хүндэтэй болоһон коммунис ажалай ударнигуудай слет эндэ үнгэргэгдэжэ байгаа ха юм. Эрхим түрүү слесарьнүүд, токарьнууд болон бусад мэргэжэлтэд заводой дирекциин, парткомой болон завкомой Хүндэлэлэй грамотануудаар, үнэтэ бэлэгүүдээр шагнагдаа. Жэшээлхэдэ, слесарь И. Е. Алтухов, токарь А. Е. Говоров, шлифовщик С. Ф. Шмугленко гэгшэд шанда хүртэгшэдэй дунда бии. Дүн хамта 30 хүндэ Хүндэлэлэй грамотанууд, 90 гаран хүдэлмэришэдтэ үнэтэ бэлэгүүд барюулагдаа.

Эрхим хүдэлмэришэдэй хүндэлэлдэ зорюулагдаһан следой түгэсхэлдэ Казахай ССР-эй «Улыбка» гэжэ эстрадна ансамбль хүнэй дура татама, һонирхолтой концерт табижа, сугларагшадые ехэтэ баясуулаа.

Манай корр.

„БУРЯАДАЙ ДУУНУУД"

Нимэ нэрэтэй, үргэн экрантай, үнгэтэ документальна фильм Буряадай АССР-эй 50 жэлэй ойдо зорюулагдан, Свердловско киностудида буулгагдажа байна. Тут киностудиин фильм буулгаха хүдэлмэрилэгшэдэй бүлэг мүнөө манай республикада хүдэлжэ байнхай. Энэ фильм манай республикын түүхэ тухай, буряад арадай искусство, литература тухай һонирхолтойгоор хөөрэжэ, харагшадые манай элитэ эрдэмтэдтэй танилсуулха байна. Фильм буулгалгын бүлэг һаяхан Ехэ-Куналей тосхон ошожо ерээ. Тэндэ операторнууд тосхоной шэмээшэгүүдэй дуушадые буулгаһан байна. Энэ хадаа хүдөөгэй ажалшадай ехэ баяр болоо. Юуб гэхэдэ, тэдэнэй дуунуудые оронойемнай элдэб заха хизаарай хэдэн миллион харагшад хараха, шагнаха байна бшуу.

Буряад орон тухай энэ фильмые режиссер Л. Ефимов буулгана. Энэ фильм Буряадай АССР-эй ойн жэлэй үдэрнүүдтэ республикымнай экрануудта гаргагдаха.

Манай корр.

САГАЙ УЛАРИЛАЙ „МЭРГЭШҮҮЛ"

Саяан уулын хормойдо оршодог Санага нютагта гидрометеорологическа станциин багахан коллектив ажалладаг юм. Тэдэнэр үдэр, һүнигүй сагай уларилые адаглан шэнжэлжэ байдаг. Энэ станци 1929 ондо байгуулагдаһан байгаа. Тэрэ гэһээр 43 жэл үнгэрөө. Энэ хугасаа соо эндэхи сагай уларил шэнжэлэгшэд дүй дүршэлөөр баяжаһан. Станци һүүлэй сагта мүнөө үеын шэнэ түхеэрэлгэнүүдээр хангагдаһан байна.

Хүдэлмэришэд эйнь тоо олошороо. Хэрбээ станциин байгуулагдаһан түрүүшын жэлнүүдтэ ганса хүн эндэ хүдэлдэг байгаа һаа, мүнөө зургаан мэргэжэлтэд ажаллана. Бимба Гомбоевич Бадмаев, Панжи Сандакович Норбоев, Намсалма Доржиевна Дашеева, Долгор Бадмаевна Батуева гэгшэд эндэ 20—30 жэлэй туршада ажаллана. Санагын дунда һургуули дүүргээд, эндэ ажаллахаяа ерэһэн комсомол басаган Сэсэгма Ардаева, Цырен-Ханда Цыбенова гэгшэд даажа абаһан хүдэлмэридөө харюусалгатайгаар хандадаг байһаараа аха нүхэдэйнгөө дунда хүндэтэй болонхой.

Хүдөө ажахын ажалай халуун хаһа—үбһэ тэжээл бэлэдхэлгын, орооһо таряа хуряалгын үедэ тэдэнэр һэримжэтэй хёрхоор сагай уларилай хойноһоо адаглажа, хура бороо, һалхи шуурганай болохоёо байһан тухай аймагайнгаа ажахынуудта саг соонь дуулгаһан лэ байдаг.

— Хагсуу, бороогой болохые алдадаггүй «мэргэшүүл» даа гэжэ нютагайхидынь тэдэнэр тухайгаа хөөрэлдэдэг.

Энэ багахан коллектив 1966 онһоо хойшо «Коммунис ажалай коллектив» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ зүүжэ ябана. Мүн «В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ой», «Октябриин революциин 50 жэлэй ой» гэһэн Улаан тугхануудаар шагнагдаһан байна.

Д. БАЛДАНОВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Сагай уларил шэнжэлэгшэд П. С. Норбоев, Д. Б. Батуева гэгшэд ажалдаа. Комсомол басаган Сэсэг Ардаева сагай уларилай хойноһоо адаглан хаража байна.

Авторай фото.

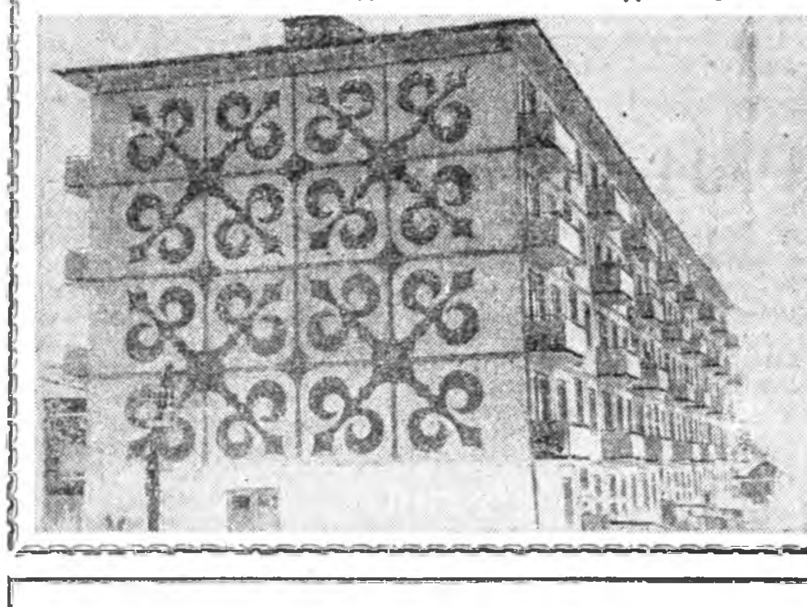
УЛААН-ҮДЫМНАЙ ШЭНЭ БАРИЛГАНУУД

Улаан-Үдэ хото соогуураа аяншалаа һаа, хаа хаанагүй шэнэ барилгануудай һууринуудые харахат. Хуушан, орбогорхон модон урса гэрнүүдэй һууринуудые хэдэн дабхар шулуун байшангууд һэльбэнэ. «Городнай танигдахаар бэшэ болошоол, жэлээр бэшэ, үдэр, часаар ургана» гээд хоёр-гурбан жэл болоод республикынгаа ниислэл хото ерэһэн хүдөөгэй зон хөөрэлдэдэг.

Нигэжэ хөөрэлдэхэнь зүбтэй. Энээндэ жэшээ болгон, Борсоевой нэрэмжэтэ үйлсэ хаража үзэебди. Эндэ олон дабхар байшан гэрнүүд жэл бүри олоороо жэрылдэн бодоно. Сэлэнгэ мүрэн дээгүүр гараһан хүүргэһээ холо бэшэ газарта табан дабхар хоёр байшан бодобо. Һаяхан эдэ хоёр байшангай нэгэндэ золтой хүнүүд нүүжэ, «тоонтоёо» толлоо. Нүгөөдэдэнь һүүлшын хүдэлмэри дүүрэжэ байна. Хананууйдынь буряадай хээ угалзаар шэмэглэгдэн гоёогдонхой, нюдэндэ ехэл дулааханаар харагдана. Эдэ хоёртой зэргэлээд үшөө хэдэн гэрнүүдэй һууриин талмай бэлэдхэгдэжэ байна. Эндэхи дүрбэн байшан залгагдажа ниилүүлэгдэхэ юм. Мүн лэ энэ үйлсэдэ иимэ табан дабхар үшөө дүрбэн байшан ерэхэ жэлһээ баригдахаар хараалагдаа.

Сэлэнгын хүүргын хажуугаархи годи бэди үйлсэнүүдтэ айлнуудай ажаһууха олон дабхар гурбан байшан бодожо эхилбэ. Эдэ гурбан байшанда 330 айл нүүжэ орохо болоно. Шэнэ проектээр баригдажа байһан тула таһалгануудынь уужамшье, үндэршье болоһон байна. Газаагуурнь һөөг модон һуулгагдажа ногооруулагдаха, хүүгэдэй болон спортын талмайнууд баригдаха юм. 11 байшангай барилга 1... он болотор дүүрэжэ, ашаглалда үгтэхөөр хараалагдаа.

Гэр байшан барилгын ... надай барилгашад Борсоевой нэрэмжэтэ үйлсэдэхи шэнэ ... шангуудай һуури табихаяа ер... юм. Г. Бобков эндэхи участ... начальнигаар томилогдоо. ... хын тоосооной комплексно бр... данууд эндэ ажаллана. Г. ... нин, В. Трифонов, Г. Песков... шэд эдэ бригадануудые даа...

Дүрбэ һараһаа үлүүхэн ... соо тэдэнэр нэгэ байшангай ... рилга дүүргэжэ, ашаглал... үгэһэн байна. Нүгөөдэхи бай... гай барилгые болзорһоонь 25 ... ногоор урид, сентябрьда ту... хабди гэжэ барилгашад ... үгөө.

П. КАЗАРИНО...

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Бор... вой нэрэмжэтэ үйлсэдэ бар... һан байрын шэнэ байша... Г. Песковой даадаг бригады... катуршан-шэрдэгшэ Галина ... шина. Тэрэ коммунис аж... ударник юм. Залуу штукату... үдэр бүриингөө даабари 140-... процент дүүргэдэг.

С. ЦЫДЫПОВЭЙ фо...

ТЭЭГДЫН ШАРАЙ ХУБИЛНА

Манай Хүрбын совхозой түб—Тээгдэ тосхондо жэлһээ жэлдэ шэнэ гэрнүүд аржын бодожо, нютагаймнай түхэл шарайе болбосон түхэлтэй, гоё һайхан болгоно.

Байгша оной эхинһээ хойшо эдеэ хоолой магазин, айлнуудай ажаһууха найман шэнэ байшан баригдажа, ашаглалгада үг...

Мүнөө шулуун гараж ашаг... гада үгтэхэ болонхой. Эндэ ... машина нэгэн доро заһабари... даха юм. Энэ барилга сент... соо дүүргэгдэхэ юм.

Ц-Х. ГОМБОДОРЖИЕВА

НӨӨСЭЛГЫН КАССАД... АЖАЛШАДАЙ БАЯЛ...

Хаанта Россида нөөсэлгын кассанууд 1841 ондо бии болоһон түүхэтэй. Тэрэ үедэ сэрэгэй офицернүүд, аралжаа наймаашад, газар тарялан эдлэгшэд, бүдүүн томо баяд, ноёд нилээдгүй ехэ мүнгэ зөөритэй байдаг һааб даа. Харин хара хүлһөө адхажа байһан хүдэлмэришэд болон таряашадта нөөсэлгын кассада хадагалха мүнгэ зөөри хаанаһаа байха бэлэй.

Агууехэ Октябриин социалис революциин илан мандаһанай удаа орон доторхи нөөсэлгын кассанууд арад зоной мэдэлдэ үгтэжэ, үндэһөөрөө хубилгагдааһэн. Тиигэжэ залуу Совет республикын хүгжэлтэдэ эдэ нөөсэлгын кассануудта байһан арад зоной мүнгэн зөөриин зарим хубииень тэдээндэ хожомоо ехэ ашагтай байхаар һомолһон байна.

Харин 1919 ондо нөөсэлгын кассанууд РСФСР-эй Гүрэнэй банкын эмхи зургаануудтай нэгэдүүлэгдээ һэн. 1922 ондо болоһон Бүхэроссин Советүүдэй арбадахи съезд нөөсэлгын кассануудай бэеэ даанхай системэ байгуулха шухала гэжэ заагаа бэлэй. Тиигэжэ тэрэ жэлэй декабриин 26-да гүрэнэй нөөсэлгын кассанууд тухай дүрим баталагдаа. Гэхэтэй хамта 1923 оной июль һарада Гүрэнэй ажал нөөсэлгын кассын Главна управлени байгуулагдаа.

Гол түлэб 1924 онһоо хойшо Дээдэ-Үдэ хотодо (мүнөөнэй Улаан-Үдэ) нөөсэлгын кассануудай сеть хүгжэжэ эхилээ. 1924 он болотор Дээдэ-Үдэдэ гансахан 741-дэхи номерой нөөсэлгын касса байгаа. Тус кассада Дээдэ-Үдын уездын ажаһуугшад мүнгэ зөөреэ хадагалдаг байһан. Харин хорин дүрбэн оной намар Улаан-Үдэ хотодо Совет Гүрэнэй ажалай 301-дэхи номерой нөөсэлгын касса нээгдэһэн түүхэтэй.

Мүнөө үедэ ниислэл хотодомнай 36 нөөсэлгын кассанууд хүдэлнэ. Эндэ 91.572 хүн 43.050.166 түхэриг хадагаланхай.

Ажалшадай нөөсэлгын ... мүнгэеэ хадагалхада, гү... рэдэшье, мүн өөһэдтэнь... ашаг туһатай бшуу. Тии... зон нөөсэлгын кассануу... шадаашье олоороо мүнгэ... хадагалжа байха бээ г... леэгдэнэ.

Байгша ондо СССР-эй ... ажалай нөөсэлгын кассы... лэй ой тэмдэглэгдэхэ... Гэхэтэй хамта нөөсэлгы... нуудта хүн зоной хад... мүнгэнһөө гүрэн урьһаа... арадай ажахын хүгжэл... молно. Энэнь гүрэн түр... жэлтэдэшье, мүн арад зо... һуудалдашье ехэ аша... бшуу.

Д. МАЦАР...

Улаан-Үдэ хотын 301-... номерой нөөсэлгын ка... даага...

БОЛОҺОН УШАР...

ТҮЙМЭР УНТАРААГДАБА

Һүниин хоёр час болотор харгы замдаа оройтоһон жолоошон Бальжинима Чимитов машинаяа гаражда табижархёод, гэр тээшээ яаралгүйхэн гэшхэлбэ. Нарһатын совхозой хоёрдохи отделениин Домно тосхон бүхэ нойроор нойрсоһон хэбэртэй, нэгэшье айлай сонхоор гэрэл ялайнагүй. Үйлсэдэшье хон-жэн.

Бальжинимын гэнтэ эрьелдэжэ харахадань, Бадмаев Жамьянтанай гэрэй сонхоор галай дүлэн соробхилжо байба. Гэртэнь хүн байха ёһогүй. Гэрэй эзэн өөрөө хээрэ талада үбһэндэ гаранхай. Һамганиинь үхибүүдээ абаад, Түрхэлэй хониной гүүртэдэ ажаллахаяа ошоо.

«Түймэр! Багаханшье һалхинай буубал, соробхилһон дүлэн бусад айлнуудта дамжан аһажа болохо», — гэһэн бодол Чимитовэй толгойдо ороодхибо. Тэрэ хүршындөө ошожо һэрюулбэ.

— Үтэр бодыш, Дугар, түймэр. Жамьянтанай хүршэнэрые бодхоо. Би аймагайнгаа түймэр сарагшадта хонходохомни, — гэжэ тэрэ түргэн хашхаржархёод, саашаа гүйжэрхибэ.

...Түймэрэй болоһон газарта хүнүүд сугларбашье, юушье хэхээ ойлгожо ядан үймэжэ байба. Бальжинима Чимитов хажуудахи хүнэйнгөө пулаад эрижэ абаад, ама хамараа уяһан бэеэрээ, галай «могойгоор» орёогдожо байһан гэр худар гүйн орожо, хэдэн зуун түхэригэй үнэтэй сэнтэй зөөри зөөшыень газаа гаргаба.

Удангүй түймэр сарагш... жэ, галай аюулые зай... байна. Түймэрые саг со... гылжэ, галай аюулһаа т... абарһанайнь түлөө Баль... Чимитовтэ Домно нютаг... зон гүн сэдьхэлһээ һайн... гөө.

К. СУДА...

«Улаан-Туяа» газ... хүдэлмэрилэ...

Яруунын аймаг.

Редактор

Ц. Ц. ЦИБУД...

„Правда Бурятии"

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Хүмүүжүүлгын гол хэрэгсэл» — түрүү бэшэг. Республикын ажахынуудаи поли дээрэһээ.

Хоёрдохи хуудаһанда: «Холын рейснүүд эндэһээ эхилдэг»—М. Сутуринай статья. Партийна хронико.

Гурбадахи хуудаһанда: «Енисейдэ уулзалганууд» — А. Балдаевай статья. Түрэл орон доторнай. Дэлхэй дээрэхи һонинууд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: Элдэб һонинууд. Мюнхендэхи Олимпиин XX наадануудай дээрэһээ.

СЭ ЭНХИР КРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА:

11.30 — «Тревожные ночи в Самаре» гэһэн уран һайханай телевизионно фильмын 2—3-дахи серинүүдынь харуулагдаха.

«ОРБИТА» ХАРУУЛНА:

13.35 — «Мүнөөдэр — газова болон нефтяной промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй үдэр» гэһэн дамжуулга. 14.00 — газова болон нефтяной промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй захилаар концерт. 14.30 — «Будильник» гэһэн һурагшадта зорюулагдаһан дамжуулга. 15.00 — хоккей наадалгаар уласхоорондын уулзалга. Эндэ СССР-эй Канадын суглуулагдамал командануудай наадан харуулагдаха. 17.00 — «Олимпиин зунай XX наадан дээрэ» гэһэн дамжуулга. 19.00 «Время» гэһэн һүүлэй һониной программа.

УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА:

19.30 — Ленинградай телестудиин зүжэг. 20.40 — эстрадын концерт.

«ОРБИТА» ХАРУУЛНА:

21.00 — «Олимпиин зунай XX наадан дээрэ» гэһэн дамжуулга. 23.00 — «Джура Саркор» гэһэн уран һайханай фильм. 24.00 — «Время» гэһэн һүүлэй һониной программа.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

13.40 — «Улица Ангела» гэһэн теле-зүжэгэй 2-дохи хубинь харуулагдаха. 14.50 — концерт.

Манай адрес, телеф...

г. Улан-Удэ, ул. Лен... Телефоны: редактора — ... приёмная — 54-93, зам. ... тора — 68-08 зам. ... ра — 62-62, ответ. сек... — 50 52, зам. ответ. сек... — 66-76, отделы: парт... жизни — 60-91, сельск... зяйства — 64-36, 63-86, ... ганды и агитации — ... промышленности и стр... ства — 61-35, советског... тельства и быта — 69-58, ... туры и школ — 60-21, ... рабселькоров — 67-81, ... мации — 34-05, общест... приёмная — 56-62, ... бюро — 57-63, фотола... рия — 33-61.

Типография управления по печати при Совете Министров БурАССР Н-00438. Заказ №